

ΚΟΝΙΤΕΑ

7 ΜΑΡΤΗΣ. ΑΠΡΙΛΗΣ 1986

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ. ΤΕΥΧΟΣ 7 ΔΡΧ. 80
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ
4 χαράδρα Αώου	29
Αώος, Ηλία Ανδρέου	30
Ημέρα παιδικού βιβλίου, Ρίκης Σκανδάλη	31
Αμβλώσεις Ι.Τ.	33
Με την ευκαιρία Ντίνα Ζώτου	34
Αλβανία Σ. Τουφίδη	35
Ένα Παλαίτυπο της Μόλιστας Χρήστου Σκανδάλη	38
Μνήμες - Χαρές ποίηση, Τάσου Κανάτση	39
Τ' αρσάλια στη Ζέρμα, Ι. Τσάγκα	40
Βιβλιοθήκης Κόνιτσας Α. Κολιού	41
Σλαβικά τοπωνύμια, Ν. Ρεμπέλη	42
Το ταξίδι μου στην Ελλάδα (επιστολή) .	44
Οι γυναίκες της Λυκόρραχης Κ.Τ.	46
Ανταπόκριση από το Κεφαλοχώρι	47
Κονιτσιώτικα, Α. Ευθυμίου	47
Χορός Κονιτσιωτών στην Ηγουμενίτσα	48
Νέα από τον Δήμο	49
Νέα από την Πατρίδα	49

Εκδίδεται
από Συντακτική Επιτροπή
Ηλίας Ανδρέου
Θεόδωρος Γκιοξάρης
Θεόφιλος Ζώτος
Σωτήρης Τουφίδης
Ίκαρος Τσιάγκης
Κατερίνα Τσούβαλη

Υπεύθυνος σύμφωνα
με το Νόμο:
Σωτ. Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. (0655)
22.464 - 22.212

Ετήσια συνδρομή Εσωτερικού Δρχ. 500
Ετήσια συνδρομή Εξωτερικού Δολ. 20,
μάρκα 50
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον Υπεύθυνο του περιοδικού και στο
βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» του Θ. Ζώτου

Η ΧΑΡΑΔΡΑ ΑΩΟΥ

Για την αξιοποίηση της χαράδρας Αώου – περιοχής Τύμφης Κόνιτσας ενδιαφέρθηκε από το 1960 η Υπηρ. Περιφ. Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθν. Οικονομίας με πρόσκληση του ελβετού ειδικού κ. SCHOENHOLZER, ο οποίος υπέβαλε κατά καιρούς διάφορες προτάσεις, μία από τις οποίες είναι η κατασκευή «τελεφερίκ» από το Στόμιο προς τις κορφές της Γκαμήλας και ξενοδοχείου στην περιοχή της Δρακόλιμνης.

Επειδή πάντα υπάρχει το ενδιαφέρον για μια κατάλληλη αξιοποίηση με όλα εκείνα τα στοιχεία προστασίας του περιβάλλοντος ώστε να προκύψουν κοινωνικά και οικονομικά οφέλη για την περιοχή, ...ορισμένοι φορείς (Α.Ε. ΚΟΝΙΤΣΑ ΛΑΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ», Α.Ε. ΗΠΕΙΡΟΣ) δραστηριοποιήθηκαν ιδιαίτερα στην εξέταση του ζωτικού αυτού θέματος.

Σε πρώτη φάση έγινε η τοπογράφηση της περιοχής από την Γεωργ. Υπηρεσία του Στρατού με χρηματοδότηση της «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.».

Επίσης στις 29/5/84 ο κ. SCHOENHOLZER επισκέφτηκε για 15 περίπου ημέρες την περιοχή και σε σύσκεψη που έγινε στη Νομαρχία Ιωαννίνων, με την παρουσία του Νομάρχη κ. Μπρακατσούλα και άλλων φορέων – κρατικών και ιδιωτικών – διατυπώθηκε η άποψη ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί ορθολογική ανάπτυξη της περιοχής με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος.

Ακολούθησε αλληλογραφία με το υπουργείο Γεωργίας και από τον Ε.Ο.Τ. συστήθηκε ομάδα μελέτης, η οποία, ύστερα από επιτόπια εξέταση, συνέταξε σχετική έκθεση.

Στην έκθεση σημειώνεται: «... Η κατασκευή teleferik... φαίνεται να αντιτίθεται στις διαπιστωμένες ανάγκες διαφύλαξης του ευαίσθητου φυσικού περιβάλλοντος και τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας στην περιοχή, όπου μελετάται η επέ-

κταση του εθνικού Δρυμού...» (ενέργειες Υπουργείου Γεωργίας).

Με το θέμα ασχολήθηκε επανειλημμένα και ο ημερήσιος τύπος – τοπικός και αθηναϊκός – με αντικρουόμενες πολλές φορές απόψεις ως προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση ανάπτυξης, κι αυτό, σε συνδυασμό με τις μελέτες εκμετάλλευσης των νερών του ποταμού από τη Δ.Ε.Η., επιβάλλει επιτάχυνση των ενεργειών, συντονισμό των προσπαθειών και τό σπουδαιότερο σωστή ενημέρωση, ώστε η όποια λύση να μην είναι απλά αποδεκτή, αλλά να στηριχθεί από το λαό της περιοχής.

Προτάσεις μονοδιάστατες, που βλέπουν μόνο την οικονομική πλευρά του προβλήματος ή μόνον την περιβαλλοντολογική (η χαράδρα πρέπει να μείνει όπως έχει κλπ.), δεν είναι απλά ανεδαφικές, αλλά και επικίνδυνες, γιατί διαιωνίζουν το πρόβλημα και τη συνακόλουθη υπανάπτυξη, γεννούν την οργή και οδηγούν σε ενέργειες σπασμωδικές και ασύμφωτες.

Μια εναλλακτική π.χ. πρόταση, σ' αυτήν του κ. Schonholzer, είναι η κατασκευή Teleferik από την Κόνιτσα στην Τραπεζίτσα, ώστε κέντρο να είναι η Κόνιτσα.

Η σωστή λύση θα βρεθεί μέσα από καλόπιστο διάλογο και καλοπροαίρετη αντιπαράθεση ιδεών και απόψεων, ώστε η θαυμάσια χαράδρα του Αώου, χωρίς να χάσει τη φυσική της ομορφιά και ισορροπία, ν' αποβεί για την Κόνιτσα πηγή ζωής.

Το περιοδικό, προς αυτή την κατεύθυνση βοηθώντας, θα έχει τις στήλες του ανοιχτές σ' οποιονδήποτε θελήσει να διατυπώσει υπεύθυνη γνώμη.

ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΑΡΜΟΝΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΑΥΤΟΝ ΑΝΑΓΚΗ ΝΑ ΤΟΝ ΒΛΕΠΕΙΣ ΚΑΙ ΝΑ ΤΟΝ ΛΑΒΑΙΝΕΙΣ» Είπε /ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ)

Στο τέρμα του 20ου αιώνα, ο ορθολογισμός, τον οποίο δειλά εισήγαγε στο προσκήνιο της ιστορίας ο Διαφωτισμός, σαν σύστημα θεώρησης των πραγμάτων, βαίνει ολοταχώς στην πλήρη κυριαρχία του.

Ο άνθρωπος βοηθούμενος από τις επιστήμες αποκρυπτογραφεί το ένα μετά το άλλο τα μυστικά της φύσης, και την θέτει στην υπηρεσία των αναγκών του. Τα πάντα έχουν αξία αποκλειστικά και μόνο ως οικονομικά μεγέθη.

Μέσα σ' αυτό το πνεύμα του καθολικού ωφελιμισμού, γινόμαστε μάρτυρες του γεγονότος, ο Αώος, ένα κομμάτι φύσης ιδιαίτερου κάλλους να εκπίπτει και να υποβιβάζεται σε οικονομικό μέγεθος. Έτσι κατά καιρούς γράφεται και λέγεται πως η χαράδρα του Αώου πρέπει να αξιοποιηθεί, και τρόπον τινά θεωρείται η πανάκεια της λύσης των προβλημάτων του τόπου μας. Πλην όμως εδώ υπεισέρχεται ένα κεφαλαιώδες ζήτημα και ερώτημα με πολλαπλές σημασίες.

Ο άνθρωπος δικαιούται απεριόριστα να επεμβαίνει στην φύση και μάλιστα σε μια φύση που η ΑΡΜΟΝΙΑ της μπορεί να υπηρετήσει και κάποιες άλλες ανθρώπινες ανάγκες;

Ας δούμε τι λέγει σε μια συνέντευξη του ο ποιητής Οδυσσέας Ελύτης, στην ποίηση του οποίου η φύση κυριαρχεί και η σχέση του προς αυτήν εμφανίζεται απόλυτα υπαρξιακή.

«Θα ήθελα τώρα να σας μιλήσω για τον ρόλο της φύσης. Στην Δύση, στον αιώνα τούτο της τεχνολογίας, η φύση πέρασε σε δεύτερη μοίρα. Σήμερα η φύση δεν λέει τίποτε στους νέους, την θεωρούν πράγμα επίπεδο και αδιάφορο.

Νομίζω επίσης ότι ο άνθρωπος σ' οποιοδήποτε μονοπάτι κι αν γυρεύει την αλήθεια είναι υποχρεωμένος να φτάσει στη

φύση. Ο τελικός σκοπός κάθε εξερεύνησης είναι αναπόφευκτα η φύση. Προφανώς αυτό το πράγμα είναι κατά πολύ μέρος της Ελληνικής παράδοσης»

Τα λόγια αυτά του ποιητή σηματοδοτούν καίρια το πρόβλημά μας. Η φύση δούλεψε αιώνες για να μας προσφέρει το ονειρώδες αυτό σύνολο αρμονίας, που λέγεται Αώος.

Πώς είναι δυνατόν με ένα υδροηλεκτρικό φράγμα να θυσιαστεί στον βωμό του άκρατου ευδαιμονισμού; Έτσι μπαίνει το κάθε άλλο πλαστό δίλημμα: Να μείνει ο Αώος όπως είναι, έκφραση μιας άλλης κρυφής διάστασης της ύπαρξής μας ή να μετατραπεί σε υδροηλεκτρική ενέργεια, που σημαίνει ικανοποίηση επιθυμιών και αναγκών. Αλλά από τους ξεχασμένους αιώνες ο Επίκουρος μας παρουσιάζει την διαλεκτική των επιθυμιών που αυξάνουν κατά το μέγεθος που ικανοποιούνται και λέγει πως ο άνθρωπος με μια λογική του παραλογισμού εξωθεί τις επιθυμίες του έξω από τα όρια του φυσικού και αναγκαίου.

Όσον αφορά την άλλη διάσταση της αξιοποίησης του Αώου την πολυδιατυμπα-νιζόμενη τουριστική, αυτή κινείται στον άξονα δημιουργίας αμαξιτής οδού μέχρι την Μονή Στομίου και εκείθεν τελεφερίκ θα εξακοντίζει τους επισκέπτες στα υψίπεδα της Δρακόλιμνης. Πλην όμως τέτοιου είδους επεμβάσεις πέραν του ότι θα αλλοιώσουν ανεπανόρθωτα την αισθητική του τοπίου θα στερήσει από τους έγκλειστους επισκέπτες των αστικών κέντρων κάθε δυνατότητα άμεσης επαφής με την φύση του Αώου. Έδώ ακριβώς βρίσκεται και το λεπτό σημείο της πρότασης για μια άλλη μορφή αξιοποίησης της χαράδρας, αξιοποίησης που δεν θα θίξει το τοπίο και παράλληλα θα δώσει στον επισκέπτη την ευκαιρία να ανακαλύψει από κοντά την αρμονία του κόσμου τούτου.

Η μορφή αυτή αξιοποίησης δεν κρατά ζηλότυπα τον Αώο για κείνους μόνον που ξέρουν να διαλέγονται με την φύση. Η συνεχής υποβάθμιση του περιβάλλοντος και

Ρίκης Τάτση – Σκανδάλη

Στις 2 Απρίλη κάθε χρόνο γιορτάζεται η παγκόσμια ημέρα του παιδικού βιβλίου.

Η γιορτή γίνεται τη μέρα που γιορτάζονται τα γενέθλια του μεγάλου παραμυθά Κρίστιαν Άντερσεν.

Η αφιερωμένη αυτή μέρα του παιδικού βιβλίου είναι έργο της Διεθνούς Οργάνωσης Βιβλίων για τη Νεότητα (International Board on books for young people) με τα σύντομα αρχικά της IBBY.

Το θεμέλιο λιθάρι για την παραπάνω οργάνωση έβαλε το 1948 η Γέλλα Λήμπαν, γερμανίδα εξόριστη από τη χώρα της τη διάρκεια, που εξουσίαζαν τη Γερμανίδα οι Ναζί.

Με το συνέδριο της Ζυρίχης το 1953 η διεθνής οργάνωση για τη Νεότητα γίνεται πραγματικότητα.

Σήμερα μετά από 33 χρόνια ζωής και με μέλη από 50 χώρες σ' όλο τον κόσμο η προσφορά της IBBY είναι τεράστια.

Η χώρα μας εκπροσωπείται με τον κύκλο του ελληνικού Παιδικού Βιβλίου που είναι το Εθνικό τμήμα της IBBY για την Ελλάδα.

Κάθε χρόνο η διεθνής οργάνωση απονέμει σε συγγραφείς και εικονογράφους βιβλίων το Διεθνές Βραβείο Άντερσεν, το μικρό Νόμπελ, όπως λέγεται.

Στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια γίνονται σημαντικές πρόοδοι στη συγγραφή, ποιότητα και διάδοση του παιδικού βιβλίου.

Η ποσότητα και κυρίως η ποιότητα του παιδικού βιβλίου είναι έργο του Κύκλου του ελληνικού Παιδικού βιβλίου και

της ζωής στα αστικά κέντρα πολύ σύντομα θα φέρει πολλούς προσκυνητές της παρθενικής ομορφιάς και του μεγαλείου της χαράδρας του Αώου

Ηλίας Ανδρέου

της Γυναικείας Λογοτεχνικής συντροφιάς.

Τελευταία με το νέο νόμο για τη δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπ/σης φαίνεται να γίνεται έμπρακτο το ενδιαφέρον της επίσημης πολιτείας, αφού περιλαμβάνονται σημαντικές διατάξεις για την οργάνωση και λειτουργία βιβλιοθηκών στα Σχολεία.

Το εξωσχολικό βιβλίο στη σημερινή αγχώδη εποχή δεν αποτελεί απλά ένα μέσο ψυχαγωγίας και χαλάρωσης.

Είναι το εργαλείο, που θα δώσει τη δυνατότητα στο παιδί να διαβάσει με ευχέρεια, ν' αποχτά εκφραστική ικανότητα και ν' αναπτύσσει πλούτο ιδεών. Με το διάβασμα των βιβλίων το παιδί έρχεται σ' επαφή με προβλήματα, που δεν είναι καθορισμένα από την άποψη του χρόνου και του τόπου, που μπορούν να τοποθετηθούν στο παρελθόν, στο παρόν ή στο μέλλον, αλλά και πολύ κοντά μας ή πολύ μακριά.

Το βιβλίο είναι ο σύμβουλος και ο συνομιλητής.

Όταν θέλουμε να μεταδώσουμε στο παιδί τη χαρά για το διάβασμα και την ευκαιρία να διαβάσει σ' ολόκληρη τη ζωή του, δεν πρέπει να περιμένουμε να ανακαλύψει μόνο του τη σημασία και τη χαρά του διαβάσματος.

Πρέπει να το βοηθήσουμε από νωρίς και να του δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις να αντιμετωπίσει και να ξεπεράσει τις κρίσιμες φάσεις.

Και το σχολείο έχει στον τομέα αυτό αν όχι επαρκείς, αλλά πολλές δυνατότητες να συμβουλέψει και να καθοδηγήσει.

Το διάβασμα θα βοηθήσει το παιδί και στη σχολική του εργασία και πρόοδο. Τα παιδιά που διαβάζουν συχνότερα, μαθαίνουν να διαβάζουν πιο γρήγορα και χρησιμοποιούν το γραπτό λόγο ορθότερα.

Από πότε πρέπει να διαβάζουν βιβλία τα παιδιά; Ποια βιβλία πρέπει να διαβάζουν; Ποιά πρέπει να τα βοηθάμε ν' αγοράζουν;

Αυτά είναι μερικά ερωτήματα, που θα προσπαθήσουμε να δώσουμε κάποια απάντηση.

Οι παιδαγωγοί λένε ότι μπορούμε να δώσουμε στο παιδί εικονογραφημένο βιβλίο από την ηλικία των 9 μηνών.

Στην αρχή ίσως το δαγκώσει ή το σχίσει. Αργότερα θα το ξεφυλλίσει και θα παρατηρήσει τις εικόνες του. Θα έχει τη δυνατότητα να αναγνωρίσει στις εικόνες αντικείμενα από την πραγματικότητα.

Στο τέλος του δεύτερου χρόνου θα δώσουμε ένα βιβλίο, που η κάθε σελίδα του θ' απεικονίζει μια απλή σκηνή. Στα 2-3 χρόνια τα παιδιά παρακολουθούν απλές ιστορίες με εικόνες.

Αργότερα τους διαβάζουμε εμείς τις λεζάντες, που έχουν τα εικονογραφημένα βιβλία.

Όταν τα παιδιά αναπτύξουν το μηχανισμό της Ανάγνωσης η παρέμβασή μας είναι μικρή και απευθύνεται κύρια σε τεχνικές της μελέτης.

Ερχόμαστε τώρα στην ποιότητα του βιβλίου.

Σίγουρα τα παιδιά δε χαίρονται πάντα για ένα βιβλίο, που αρέσει σ' εμάς τους μεγάλους.

Όποιος όμως παρατηρεί με προσοχή το παιδί και το οδηγεί στην επαφή του με τα βιβλία, δεν θα έχει δυσκολία, να προξενήσει χαρά σ' αυτό προσφέροντάς του τα κατάλληλα εικονογραφημένα βιβλία.

Μερικά παραμύθια και τα κόμικς είναι αμφίβολα ποιοτικά είδη βιβλίων.

Τα παραμύθια αν και αναπτύσσουν τη φαντασία και μπορούν ορισμένες φορές να δώσουν αλήθειες και διαπιστώσεις, πολλές φορές αναπτύσσουν φοβίες στο παιδί (οι γονείς π.χ. που εγκαταλείπουν τα παιδιά, Χένσελ και Γκρέτε, τα ζώα που τρώνε ανθρώπους, Κοκκίνοσκουφίτσα).

Επίσης οι περιγραφές φυσικών βιαιοτήτων απέναντι στα ζώα και τους ανθρώπους, καθώς και οι προκαταλήψεις, δη-

μιουργούν αναστάτωση και σύγχυση στον ψυχικό κόσμο του παιδιού.

Γι' αυτό πρέπει να ελέγχεται το περιεχόμενο των παραμυθιών και να δίνονται σαφείς απαντήσεις στα ερωτήματα των παιδιών.

Τα κόμικς δεν έχουν τίποτε το θετικό πέρα από μια σύντομη διασκέδαση που προσφέρουν στον αναγνώστη.

Επιδρούν αρνητικά όσον αφορά τη διαπαιδαγώγηση του παιδιού προς το βιβλίο την ανάπτυξη της ικανότητάς του να διαβάσει, μειώνουν την ικανότητα των παραστάσεων και πέρα απ' αυτό εμποδίζουν αυτό που θεωρούμε διάβασμα τη μελέτη δηλ. των βιβλίων.

Τα κόμικς σε συνδυασμό με την παρακολούθηση πολλών ωρών τηλεόρασης γίνονται εύκολη τροφή θεάματος στο παιδί και έτσι αποφεύγει τη μελέτη βιβλίων, που απαιτούν ενεργοποίηση του μηχανισμού της σκέψης.

Υπάρχουν καλά εξωσχολικά βιβλία παιδικής λογοτεχνίας ελληνικής και ξένης, με εξαιρετικές εικονογραφήσεις, που μπορούν οι γονείς, οι νηπιαγωγοί, οι δάσκαλοι να συστήσουν στα παιδιά.

Καθήκον όλων μας είναι να καλλιεργήσουμε στα παιδιά μας τη φιλιαναγνωσία, να τα διαφωτίσουμε σωστά για το ποιό είναι το καλό έντυπο, να τα φέρουμε σ' επαφή από κοντά με το καλό βιβλίο.

ΑΜΒΛΩΣΕΙΣ

Το θέμα των αμβλώσεων ήρθε στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας αυτόν τον καιρό, με αφορμή την κατάθεση στη Βουλή για ψήφιση του νομοσχεδίου νομιμοποίησής τους.

Στις συζητήσεις που προηγήθηκαν πήραν μέρος γιατροί, ψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι, εκκλησιαστικοί και άλλοι παράγοντες και θα περίμενε κανένας ότι αυτή η διαδικασία του διαλόγου το λιγότερο θα απέτρεπε οξυμένες ενέργειες αντιπαράθεσης.

Κάτι τέτοιο δεν έγινε.

Βέβαια το πρόβλημα των αμβλώσεων δεν είναι σημερινό. Η ελληνική και η παγκόσμια βιβλιογραφία, αλλά και ο κοινός λόγος, μιλούν χωρίς ερωτηματικά τόσο για τη διαχρονικότητά του όσο και για τη σοβαρότητά του.

Η συνέχιση περιθωριοποίησής του θα σήμαινε εθελουφλία και ανευθυνότητα.

Εάν ζούσαμε σε μια οργανωμένη κοινωνία, εάν μοναδικός ρυθμιστής της ζωής μας ήταν η φύση, όπου κυριαρχεί ο νόμος του ισχυροτέρου και οι ισορροπίες διατηρούνται με λογική ακολουθία, τότε ασφαλώς πρόβλημα αμβλώσεων δεν θα έμπαινε. Τις αμβλώσεις θα τις έκανε η ίδια η φύση. Οι φυσικοί αναφέρουν ότι σε περίπτωση πληθυσμιακών εκρήξεων η φύση παρεμβαίνει εξισορροπητικά σε διάφορα επίπεδα – αρρώστειες, ενίσχυση αντίπαλου είδους, ανάπτυξη νέων ειδών – και αποτρέπει το σπάσιμο της αλυσίδας – του κύκλου που ξεκινά από την ανόργανη φύση για να καταλήξει στον άνθρωπο.

Η κοινωνική συνύπαρξη, υποταγμένη σ' ένα σύνολο γραπτών και άγραφων κανόνων – κοινωνικό συμβόλαιο, είτε το θέλουμε είτε όχι, δεν μπορεί παρά να επηρεάζει και τη θέση μας για τη νομιμοποίηση ή μη των αμβλώσεων, θέση που θα λαβαίνει υπόψη την επιστημονική άποψη, τη συγκεκριμένη πραγματικότητα και την ανάλογη αντιμετώπιση του θέματος πέρα από τα δικά μας κρατικά όρια.

Έτσι το ερώτημα που μπαίνει δεν είναι – δεν πρέπει να είναι – ναι ή όχι στις αμβλώσεις, αλλά ναι ή όχι στον έλεγχο των γεννήσεων.

Αν δεν κάνουμε αυτή την αναγωγή, κινδυνεύουμε να φανούμε υποστηρικτές, χωρίς όρους, μιας λύσης – των αμβλώσεων – που ούτε το υποκείμενο, τη γυναίκα, ούτε οποιονδήποτε τρίτο ικανοποιεί.

Το ναι στη νομιμοποίηση των αμβλώσεων δε σημαίνει ναι στις αμβλώσεις. Υπάρχουν και άλλοι δρόμοι για τον έλεγχο των γεννήσεων ή την απαλλαγή από ανεπιθύμητες κυήσεις, οι οποίοι, για να οδηγήσουν στο επιθυμητό αποτέλεσμα απαιτούν συστηματική δουλειά, υπομονή και χρόνο.

Βασικά αναφερόμαστε στον οικογενειακό προγραμματισμό και την αντισύλληψη.

Όσο, όμως, η άγνοια, η παραπληροφόρηση, και η σεμνοτυφία θα δημιουργούν καταστάσεις που η αντιμετώπισή τους θα γίνεται στο περιθώριο του νόμου, κάτω από απαράδεκτες συνθήκες επιστημονικής δεοντολογίας και εκμετάλλευσης, η νομιμοποίηση των αμβλώσεων θα είναι μια λύση αναγκαία και χρήσιμη.

Εδώ δε χωράει το άσπρο-μαύρο. Κάθε περίπτωση είναι μοναδική και σαν τέτοια πρέπει να αντιμετωπίζεται. Ούτε έχει νόημα στο όνομα της ζωής να σκοτώνουμε τη ζωή σε κάθε βήμα.

Γιατί αν η άμβλωση είναι βίαιη αφαίρεση ζωής τότε τι είναι τα εκατομμύρια θανάτων μικρών παιδιών και μεγάλων από την πείνα, από τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης και ο αποδεκατισμός – αφανισμός καλύτερα – ολόκληρων λαών από πολέμους ανίερους κι εξοντωτικούς;

Δεν είναι φαρισαϊσμός να ευλογούμε τα όπλα και να καταριόμαστε το νυστέρι;

Δεν είναι φαρισαϊσμός να υπερασπιζόμαστε τους αγέννητους, στέλνοντας στο σκοτάδι χιλιάδες, εκατομμύρια απ' αυτούς που κινούνται και αναπνέουν κοντά μας, γύρω μας, σε κάποια γωνιά του ταλαιπωρημένου μας πλανήτη;

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Γιορτάστηκε και φέτος, με διάφορες εκδηλώσεις χωρίς επετειακό χαρακτήρα, η 8 του Μάρτη, Παγκόσμια ημέρα της Γυναίκας, μέρα προβληματισμού για τη θέση της σήμερα, την προσφορά της, την ισότιμη συμμετοχή της στην επίλυση των προβλημάτων και την αντιμετώπισή της από το κοινωνικό σύνολο.

Σε μια ιστορική αναδρομή βρίσκουμε την ελληνίδα γυναίκα παρούσα σε όλους τους αγώνες του λαού.

Κι ως σταθούμε στην περίοδο της Εθνικής Αντίστασης, όπου υπεύθυνα πλάι στον άνδρα συμμετείχε στην πορεία του πολύμορφου αγώνα για λευτεριά και κοινωνική δικαιοσύνη. Είναι η μοναδική φορά που καταξιώθηκε η προσφορά της, αφού για πρώτη φορά της αναγνωρίστηκε το δικαίωμα της ψήφου, από την Κυβέρνηση του βουνού, δικαίωμα που της αναγνωρίστηκε επίσημα το 1952.

Ακολούθησαν τα δύσκολα χρόνια του εμφύλιου και η μετεμφυλιοπολεμική περίοδος για να υποστεί ισότιμα με τον άνδρα τις τραγικές συνέπειες: εξορίες, φυλακίσεις, εκτοπίσεις και τελικά να επιστρέψει στα παραδοσιακά καθήκοντα της νοικοκυράς, συζύγου, μητέρας, κλεισμένη στο σπίτι βασιλείό της.

Πολύ αργότερα οι γυναικείες οργανώσεις αρχίζουν τους αγώνες, με δύναμή τους τη μαζικότητα, για κοινωνική απελευθέρωση της γυναίκας, αλλαγή της Νομοθεσίας σ' ότι αφορά την ισότητα των δύο φύλων και ιδιαίτερα για τη συνειδητοποίηση της ίδιας της γυναίκας για την ισότιμη θέση της πλάι στο άνδρα και την υπεύθυνη συμβολή της στον καθημερινό αγώνα στην επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει τόσο των καθαρά γυναικείων όπως άμβλωση, βιασμός, όσο και στην επίλυση γενικότερων προβλημάτων όπως ανεργία, ποιότητα ζωής, πυρηνικός όλεθρος κλπ.

Τα τελευταία χρόνια έχουμε πράγματι μια σειρά Νόμων που κατοχυρώνουν την ισότητα των δύο φύλων. Μα δεν φτάνουν μόνο οι Νόμοι για την πραγμάτωση των

στόχων, γιατί αυτή είναι αναπόσπαστα δεμένη με παράγοντες που θάπρεπε να προϋπάρχουν όπως παιδεία και ευρεία ενημέρωση για αλλαγή νοοτροπίας, αλλαγή προτύπων – ρόλων των δύο φύλων που διατηρούνται σε βάρος της γυναίκας και ύπαρξη κοινωνικής μέριμνας – προστασίας της μητρότητας όπως ανεπαρκείς, ποιοτικά και ποσοτικά, βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί κλπ.

Οι αγώνες της γυναίκας είναι δύσκολοι, γιατί στην πορεία τους αντιμετωπίζουν εμπόδια που παρεμβάλλονται από ένα κοινωνικό και οικονομικό σύστημα που δεν θέλει την απελευθέρωση της γυναίκας και σε τελική ανάλυση του ίδιου του ανθρώπου με σκοπό την εκμετάλλευσή του.

Ιδιαίτερα δύσκολος είναι ο αγώνας για συνειδητοποίηση της ίδιας της γυναίκας. Πώς μπορούμε να μιλούμε για ισότητα, όταν η ανεργία πλήττει κύρια τη γυναίκα και την αναγκάζει να μένει στο σπίτι, πιστή στον παραδοσιακό ρόλο της και θύμα της υπερκαταναλωτικής κοινωνίας, Πώς θα μπορούσε η γυναίκα να αξιώσει την ισότιμη παρουσία της στην οικογένεια και στα κοινά, όταν υπάρχει οικονομική εξάρτηση από τον άνδρα;

Θα περίμενε κανείς, ότι κάθε γυναίκα που συμμετέχει στην παραγωγή και είναι οικονομικά ανεξάρτητη, είναι και απελευθερωμένη.

Η αλήθεια είναι ότι εκτός από τη δουλειά της έχει τη φροντίδα των παιδιών και του νοικοκυριού, βάρη με τραγικές συνέπειες στην ψυχική και σωματική της υγεία.

Είναι ο ανασταλτικός παράγοντας για την αξιοποίηση των ικανοτήτων της για επαγγελματική άνοδο μαζί με την αντίληψη της ανδροκρατούμενης κοινωνίας ότι η γυναίκα είναι το εξάρτημα και όχι η κινητήρια δύναμη, σε όλους τους τομείς δραστηριότητάς της.

Διάχυτη είναι η άποψη ότι οι αδύνατοι όμοιοι της γυναίκας δεν μπορούν να αντέξουν σε τόσο βάρος, γι' αυτό και τα κέντρα λήψης αποφάσεων, με απουσία των γυναικών, απαλλάσσουν τη γυναίκα από το βάρος ανώτερων καθηκόντων στο χώρο δουλειάς της.

(συνέχεια από τα προηγούμενα)

Του Σωτ. Τουφίδη

Επίσκεψη σ' εργοστάσιο.

31.10.85. Σήμερα θα επισκεφτούμε το εργοστάσιο τρακτέρ «Ενβερ Χότζα» στ' Ανατολικά της πόλης.

Μπαίνουμε σ' ένα από τα τρία τμήματά του. Ο υπεύθυνος που μας υποδέχεται είναι Έλληνας της μειονότητας.

Μας ξεναγεί και μας ενημερώνει πώς ξεκίνησε στην Αλβανία η βιομηχανική κατασκευή τρακτέρ και σε πió επιπεδο προόδου έφτασε σήμερα.

Το εργοστάσιο απασχολεί 5 χιλιάδες εργαζόμενους. Τα 46% αποτελούν οι γυναίκες. Εκείνοι που κάνουν τις βαρύτερες εργασίες (στα χυτήρια π.χ.) παίρνουν σύνταξη, στα 45 χρόνια οι γυναίκες και στα 50 οι άνδρες.

Οι εργαζόμενοι στη φάμπρικα, έχουν πολύ φιλικές σχέσεις με τους αγροτοεργάτες των αγροτικών συνεταιρισμών της περιοχής. Σε περιπτώσεις ανάγκης στη γεωργική παραγωγή, εκατοντάδες εργάτες προστρέχουν εθελοντικά για βοήθεια αλληλεγγύης προς τους αγρότες. «Η παραγωγή ενδιαφέρει όλους τους Αλβανούς και είναι ζήτημα τιμής όλων να βοηθήσουν» λέει χαρακτηριστικά ο υπεύθυνος. Άλλωστε σε πολλά σημεία της χώρας βλέπει κανείς με μεγάλα γράμματα την επιγραφή:

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΘΕΣΗ Ο-

Δεν είναι τυχαία η απουσία της γυναίκας από Διευθυντικές θέσεις, Πολιτική, Τοπική αυτοδιοίκηση και γενικά από τα Κοινά.

Κίνητρο για την παραπάνω άποψη είναι η σύνταξη πίνακα αξιολόγησης εκπαιδευτικών, για την κάλυψη θέσεων Διευθυντών σε Δημοτικά Σχολεία, που έγινε πρόσφατα, από Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

Ισότιμα, σύμφωνα με το Νόμο, τα κριτήρια.

Άνδρες: 92 Γυναίκες 04

Οι αριθμοί μιλούν μόνοι τους.

Οι προβληματισμοί, οι απόψεις και

ΑΛΒΑΝΙΑ

ΛΟΥ ΤΟΥ ΛΑΟΥ». Περνάμε από διάφορα τμήματα του εργοστασίου. Τ' αποτελέσματα της προσπάθειας είναι πολύ καλά.

Οι Αλβανοί ξεκίνησαν μεταπολεμικά με το τσαπί και το αλέτρι και σήμερα φτιάχνουν γεωργικούς ελκυστήρες 75 ίππων καλύπτοντας τις ανάγκες τους με τα δικά τους μέσα. Έτσι περιορίζουν την εξαγωγή συναλλάγματος στο ελάχιστο, μόνο δηλαδή, για την προμήθεια μερικών ανταλλακτικών που έρχονται απ' έξω.

Ευχαριστούμε τον υπεύθυνο και φεύγουμε για την Κορυτσά.

Ελμπασάν – Πόγραδετς – Κορυτσά

Τ' αυτοκίνητα τραβούν προς το Νοτιά. Αφήνουμε πίσω μας τους αμπελώνες, διασχίζουμε τον κάμπο με τις αγροτικές καλλιέργειες, περνάμε τον ποταμό Ερζένη. Έπειτα ανηφορίζουμε σ' ένα δασωμένο βουνό και στην πορεία μας θαυμάζουμε τα ποικίλα χινοπωριάτικα χρώματα.

Κορυτσά πλατεία

τοποθετήσεις οδηγούν στη συνειδητοποίηση ότι σήμερα υπάρχουν καυτά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, που στον αγώνα για την επίλυσή τους, είναι απαραίτητο, το ψεύτικο φράγμα του ανταγωνισμού των δύο φύλων που με πολύ τέχνη τα μεγάλα συμφέροντα το ύψωσαν και το διατηρούν, να πέσει.

Ισότιμα η γυναίκα με τον άνδρα στην πορεία για ευημερία, πρόοδο, εδραίωση της δημοκρατίας, κοινωνική δικαιοσύνη, ειρήνη, για μια κοινωνία ανθρώπινη.

Τότε η κάθε μέρα θα είναι αφιερωμένη στον άνθρωπο.

Ντίνα Οικονόμου – Ζώτου

Σε λίγη ώρα αγναντεύουμε τον κάμπο του Ελμπασάν, με την πόλη και το συγκρότητα μεταλλουργικών εργοστασίων, ν' απλώνεται μπροστά μας. Καμινάδες με καπνούς και φλόγες θολώνουν την ατμόσφαιρα.

Παρακαλώ τον οδηγό να σταματήσει κι απολαμβάνουμε το θέαμα του λεκανοπεδίου.

Φωτογραφίζω εργατικές πολυκατοικίες, φουγάρα, θερμοκήπια και τον ποταμό Σκουμπίνι, που κόβει στα δύο την πεδιάδα. Ο Γκζίμ (ο οδηγός) είναι ευγενικό και πρόθυμο παιδί. Κάθε φορά που θέλω να φωτογραφίσω κάτι ενδιαφέρον στο δρόμο μας, σταματάει αμέσως να μ' εξυπηρετήσει..

Στο κέντρο της πόλης πίνουμε το καφεδάκι μας, επικοινωνούμε με ένα συγγενικό πρόσωπο και συνεχίζουμε την πορεία μας. Το Ελμπασάν με 68 χιλ. κατοίκους, εκτός από το μεταλλουργικό εργοστάσιο «Ατσάλι του Κόμματος» έχει διάφορες βιομηχανίες οικοδομικών υλικών, επισιτισμού κλπ. Η περιοχή παράγει διάφορα αγροτικά προϊόντα, όπως κρέας, γάλα, φρούτα κ.α.

Έξω από την πόλη, καθώς διαβαίνουμε μες απ' τα δεντροπερίβολα, διακρίνουμε σε μικρή απόσταση από το δρόμο ένα παλιό μονότοξο γεφύρι, όμοιο μ' εκείνο της Κόνιτσας.

Μια πινακίδα μας λέει ότι περνάμε την κωμόπολη Λιμπράζιντ, κέντρο εξόρυξης σιδηρονικελίου. Πιο κάτω ο οδηγός μας δείχνει τον κάμπο της Ντομπόσντοβας όπου ο Σκεντέρμπεης νίκησε κατά κράτος τον Μπαλαμπάν πασά και διέλυσε τα φουσατά του...

Κοντά στον αμαξιτό δρόμο, παράλληλα, βαδίζει και η σιδηροδρομική γραμμή που περνάει μες από γαλαρίες και φτάνει ως το Πόγραδετς. Απ' εκεί μεταφέρεται το σιδηρομετάλλευμα στις υψικαμίνους του Ελμπασάν. Μια μεγάλη τσιμεντένια γέφυρα μας εντυπωσιάζει με τις διαστάσεις

της. Είναι έργο τεχνικών και εθελοντών φοιτητών μαζί...

Περνάμε λόφους και κοιλάδες και κατά το μεσημέρι βρισκόμαστε αντίκρυ στην Οχρίδα. Είναι μια απέραντη λίμνη στα αλβανογιουγκοσλαβικά σύνορα.

Όμορφη νυφούλα με τα νιόφταχτα σπίτια της, η πολιτειούλα του Πόγραδετς νανουρίζεται το φλοίσβο των κυμάτων της. Σταματάμε για φαγητό και λίγη γνωριμία με την πόλη.

Στην παραλία λιγερόκορμες λεύκες με ποικιλόχρωμες φορεσιές καθρεφτίζονται στο νερό καθώς ο ήλιος γέρνει στ' αντικρινά βουνά της Δύσης.

Στην αρχαιότητα, εδώ ήταν χτισμένη η Εγχέλεια. Σήμερα το Πόγραδετς είναι σπουδαίο καλοκαιρινό θέρετρο κι αξιόλογο τουριστικό κέντρο. (κάτοικοι 14 χιλ.).

Η περιοχή έχει πλούσια κοιτάσματα πετροκάρβουνου και σιδηρονικελίου, αναπτυγμένη γεωργοκαλλιέργεια και κτηνοτροφία.

Μ' αυτά τα στοιχεία μας ενημερώνει ο Πάνο Τσούκας ώσπου να ψηθούν τα φρέσκα λιμνόψαρα...

Συνεχίζοντας το ταξίδι μας, μετά το γεύμα, βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα όμορφο θέαμα. Οι πλαγιές όλες είναι κατάφυτες από λογής λογής οπωροφόρα δέντρα, ανάλογα με το υψόμετρο. Κερασιές, αχλαδιές, μηλιές και στα χαμηλότερα, αμπέλια με συκιές κ.α.

Αριστερά διακρίνουμε τις βουνοκορφές Ιβάν και Μοράβα, πολύ γνωστές στη μνήμη της Ρωμιοσύνης από τον ελληνοϊταλικό πόλεμο. Είναι συγκινητικό για μας να βλέπουμε αυτά τα πεδία θυσιών των πατεράδων μας...

Στις 5, με το σύθαμπο, φτάνουμε στην όμορφη Κορυτσά.

Παρασκευή 1 - 11 - 85.

Επισκεπόμαστε ένα υφαντουργικό εργοστάσιο όπου δουλεύουν 4 χιλ. εργάτριες.

Από το βαμβάκι που μπαίνει στο εργο-

στάσιο, φτιάχνονται νήματα, κουρτίνες, ρούχα πλεκτά κλπ.

Έχει μέσα, γιατρό παθολόγο, οδοντίατρο, παιδικό σταθμό, βιβλιοθήκη καθώς και φολκλορικό και θεατρικό όμιλο.

Στην Κορυτσά που είναι πόλη με 80 χιλ κατοίκους, λειτουργούν πάνω από δεκαπέντε εργοστάσια. Περίφημα είναι τα μάλλινα χαλιά τη. Επίσης έχει διάφορες ανώτατες και ανώτερες Σχολές, θέατρα μουσεία κ.ά.

Επισκεπτόμαστε μια γεωργική επιχείρηση στον κάμπο της Κορυτσάς – στα ριζά του Μοράβα – θαυμάζουμε το μεγαλόπρεπο μνημείο των πεσόντων σε περίοπτο λόφο, πάνω από την πόλη και καταλήγουμε στο θέρετρο (αναπαυτήριο εργαζόμενων). Σε ωραία θέση το κτίριο φιλοξενεί χειμώνα καλοκαίρι εργαζόμενους απ' όλα τα μέρη της Αλβανίας για δεκαπενθήμερη ανάπαυση μ' ένα συμβολικό χρηματικό ποσό.

Η θέα της πόλης είναι θαυμάσια απ' εκεί πάνω. Με τους ευθείς και δεντροστοιχισμένους δρόμους της, την παλιά και μοντέρνα αρχιτεκτονική των κτιρίων της σ' ένα αρμονικό σύνολο, τα εργοστάσια και τις αγροτικές καλλιέργειες, απλώνεται στην αγκαλιά μιάς πεδιάδας που ξεκινάει από τα πόδια του Μοράβα και φτάνει ως τις πλαγιές της Μοσχόπολης. Ήταν η πρώτη πόλη που κατέλαβε ο ελληνικός στρατός το Νοέμβρη το 1940 με τη σαρωτική επίθεση κατά των Ιταλών.

Το βραδάκι επισκεπτόμαστε ένα μουσείο νιόφτιαχτο. Είναι της Μεσαιωνικής τέχνης. Αφθονα στα είδη βυζαντινής εποχής από εικόνες, τέμπλα, περίτεχνα ευαγγέλια, μέχρι στολές και πέτρινα κιονόκρανα...

Κουρασμένοι, σαν νύχτωσε, ίσα που προλαβαίνουμε να κάνουμε μερικές βόλτες στους δρόμους και τις πλατείες της πόλης να πάρουμε μια ιδέα από την κίνηση των ανθρώπων, γιατί αύριο πρέπει να γυρίσουμε στα Τίρανα.

Σάββατο 2 – 11 – 86.

Αγοράζουμε από ένα χαλί – ενθύμιο της Κορυτσάς – αποχαιρετάμε την ξακουστή πόλη και κατηφορίζουμε προς το Πογραδέτς. Στην Οχρίδα οι γλάροι και τα νεροπούλια βουτούν και ξαναβουτούν ακούραστα για την τροφή τους και οι αγριόπαπιες – μεγάλα κοπάδια δω κι εκεί – απολαμβάνουν αμέριμνα του νερού τα λικνίσματα. Κοπάδια αγελάδων βόσκων στα γύρω λιβάδια.

Πριν από το μεσημέρι βρισκόμαστε στο Ελμπασάν, συνεπείς στο ραντεβού μας μ' ένα συγγενή μου, το μπάρμπα Βασίλη Καραγιάννη, που μας περιμένει.

Στο σπίτι γνωριζόμαστε με τη γυναίκα του και τα παιδιά του.

Μας υποδέχονται με πολλή χαρά και μας προσφέρουν ρακή και λογιαστά γλυκά και φρούτα. Κουβεντιάζουμε αρκετή ώρα. «Είμαι ευχαριστημένος – μου λέει ο μπάρμπα Βασίλης. Μόλις συμπλήρωσα τα εξήντα χρόνια, πήρα τη σύνταξή μου.

Σύνταξη παίρνει και η γυναίκα μου. Ο γιός μου δουλεύει ηλεκτρολόγος και σπουδάζει σε μέση σχολή. Η μια μου κόρη δουλεύει στο μεταλλουργικό εργοστάσιο και η άλλη είναι παιδίατρος στο νοσοκομείο της πόλης. Δοξάζω το κόμμα και τον Ενβέρ που μας οδήγησαν σε μια καλή ζωή. Προπολεμικά δε χορταίναμε ούτε το ψωμί· όσο για δουλειά, σπουδές, γιατρούς και τέτοια, δε μας χαμπέριζε κανένας...

Είναι μια ζεστή οικογενειακή συντροφιά, μα η ώρα περνάει και το πρόγραμμα είναι πρόγραμμα.

Όσο και να το παραβιάσεις πάλι η ώρα φεύγει.

Κατεβαίνουμε από το διαμέρισμα, φωτογραφιζόμαστε με όλη την οικογένεια και αποχαιρετιόμαστε με την ευχή να ξαναταμώσουμε...

Το βράδυ στο ξενοδοχείο, ο πρόεδρος και ο γραμματέας της Επιτρ. Πολιτιστ. Σχέσεων, μας κάνει το αποχαιρετηστήριο δείπνο. Η βραδιά είναι πολύ όμορφη, όχι

Χρήστου Σκανδάλη

Το «Βιβλίο καλούμενον Ἰαράδεισος» είναι από τις παλιότερες εκδόσεις Βενετίας. Ένα αντίτυπο της σπάνιας αυτής έκδοσης, γύρω στα 1763 – 1768 ήταν «κτήμα» της Ιεράς Μονής Εισοδίων Θεοτόκου Μόλιστας: Αυτό ακριβώς το αντίτυπο του «Παραδείσου» Μόλιστας βρίσκεται σήμερα στα χέρια ιδιώτη στα Γιάννινα. (Το έθεσε στη διάθεσή μας και φωτογραφήσαμε το πρωτοσέλιδο και τις ενθυμήσεις).

Ο «Παράδεισος» εκδόθηκε στη Βενετία πριν από το 1629. Εκδότης είναι ο Ιωάννης Πέτρου Πινέλλος. Ολόκληρος ο τίτλος στο πρωτοσέλιδό του είναι: «ΒΙΒΛΙΟΝ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ του οσίου και θεοφόρου πατρός ημών Συμεώνος του μεταφραστού. Μεταφρασθέν παρά Αγαπίου Μοναχού του Κρητός. Μετά πάσης επίμελειας και πόθου πολλού εκ της των ελλήνων εις την κοινήν διάλεκτον. Διορθωθέν υπ' αυτού και τυπωθέν οικείοις αυτού αναλώμασιν. CON LICENZA DE'SUPERIORI ET PRIVILEGIO Παρά Ιωάννη Πέτρω τῷ Πινέλλω»

Το σημείο του πρωτοσέλιδου όπου ήταν η χρονολογία είναι φθαρμένο κι έτσι δε φαίνεται αυτή. Είναι βέβαιο όμως ότι η έκδοση του «Παραδείσου» έγινε πριν από το 1629, αφού οι τελευταίες εκδόσεις του Ιωάννη Πέτρου Πινέλλου φέρονται με τη χρονολογία αυτή (το 1629).

Το αξιοσημείωτο είναι πως δεν αναφέρεται από κανέναν ερευνητή αρχετύπων και παλαιτύπων η έκδοση αυτή ακριβώς

Έκδοση με τίτλο «Νέος Παράδεισος ήτοι βίοι αγίων ... υπό Αγαπίου του Κρητός ...» έγινε στη Βενετία το 1641 από τον Αν-

τώνιο Ιουλιανό. (Κοιτ. Νεοελ. Φιλολ. Βρετού σελ. 27, αριθ. 81).

Ίσως, λοιπόν, ο «Παράδεισος» που βρήκαμε είναι το μοναδικό παλαίτυπο στην Ήπειρο και από τα σπάνια στη χώρα μας!

Το περιεχόμενο του βιβλίου είναι βίοι αγίων της εκκλησίας. Τα στοιχεία εκτύπωσης είναι από τα πρώτα ελληνικά που χρησιμοποιήθηκαν στις εκδόσεις Βενετίας: Το βρισκόμενο σήμερα είναι πετσωμένο και υπάρχουν τα κατάλοιπα σταχώματος. Ο μεταφραστής και διορθωτής του «Παραδείσου» είναι ο περίφημος μοναχός Αγάπιος Λάνδος. Καταγόταν από την Κρήτη. Έγραψε πολλά βιβλία θρησκευτικού περιεχομένου που γνώρισαν αρκετές εκδόσεις στη Βενετία. Εδώ και πέθανε ο Αγάπιος γύρω στα 1664.

Αξίζει τώρα ν' αναφερθούμε και στη σχέση του σπάνιου αυτού παλαιτύπου με τη Μόλιστα της Κόνιτσας. Σε μια λευκή του σελίδα και σε μια μισοτυπωμένη είναι γραμμένες ενθυμήσεις από ιερέα της Μονής Εισοδίων Μόλιστας. Αναμφισβήτητα, λοιπόν, ο «Παράδεισος» του Αγαπίου, έκδοση Ιωάννη Πινέλλου πριν από το 1629, έφτασε κάποτε στο μοναστήρι της Μόλιστας. Παραθέτουμε τις ενθυμήσεις τηρώντας την ορθογραφία τους: «από εμένα τον δημήτρι εις την αφεντια/ σου νηκόλλα τούτω' το βηβληο ηνε του / μοναστηρίου από χωριό ΜΟΛΗΣΤΑ/

της παναγηας α ησωδηα πανηγήρι / μην / δεκεμβρηου = 14 = 1768 = αψξη./

Τω παρον βηβλήον Ἰνε της Ιπεραγής/θεοτόκου και ωπηος να την αποξενώσι να έχη /την κατάραν των Ισοδίων και πάντων των αγηων/»

Και η άλλη: «Θύμηση το παρόν / εχιρωτονήθη ... (δυσανάγνωστο) / εγο ... (δυσανα-

τόσο για το δείπνο, που πραγματικά είναι πλουσιοπάροχο, αλλά για τη φιλόξενη θερμη όλων αυτών που μας φιλοξένησαν τόσες μέρες.

Νιώθουμε απόψε μια ψυχική ευφορία,

λές και ήμασταν γνωστοί από χρόνια.

Αργά, αποσυρόμαστε στα δωμάτιά μας γιατί την άλλη μέρα θα αναχωρήσουμε για τις παραλιακές πόλεις της Αλβανίας...

(Συνεχίζεται)

Οροπέδιο πυρπολημένο απ' τον ατέλειωτο ήλιο.

Βυθισμένη σιωπή – πηγάδι.

Μπροστά, ο ορεινός όγκος.

Πέτρα την πέτρα μετρώνται όσα ήθελα για σένα.

Αυτά που πέθαναν και λησμονήθηκαν, δυτικά στη χαράδρα.

Αυτά που πέθαναν και φυλάγονται σε παλιά τραγούδια, ανατολικά στα ριζά της αγάπης.

Μπροστά ο δρόμος... Παλιός όσο και οι επιθυμίες του.

Εκείνος κάθεται στους πρόποδες της μνήμης.

Ελάφια τινάζονται ανήσυχα, βιαστικά, φεύγουν στα δάση.

Πιό πάνω ο δρόμος – μέλλον με τις στροφές – επιθυμίες.

Σκέπτεται το ταξίδι, πιό κει, απ' το μέρος που τελειώνει στα μάτια του.

Το τόπιο διακοπτόμενο από σκιές που υπερίπτανται.

Στον αυχένα της ελπίδας έχει στήσει χαρές,

Για κάτι που συνεχίζεται πιό κει, που ο δρόμος μπορεί να οδηγεί – και τώρα δεν φαίνεται – Μπορεί να ναι το ίδιο όπως κι εδώ, αλλά ξέρει καλά!

Η προέκταση του δρόμου είναι η προέκταση της επιθυμίας του.

Για τι;

Τα πόδια σφηνωμένα στο έδαφος και μόνο η σκέψη να δρασκελά το φράκτη του ορατού και να ξεχνιέται

πιό πίσω, σε μεγάλα συμβάντα, από λωτούς μαγεμένη.

Φως και γαλάζιο. Μνήμη και σκέψη. Φυγή και όρια.

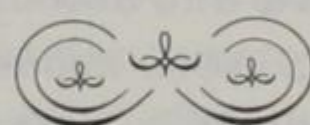
Οδυνηρό παιχνίδι, του δειλινού, καθώς νικημένος γυρίζει,

στη βαθειά χαράδρα με τους κρουνοί της φθοράς

στο ύφος της μέρας που χωρίς κρότους τελειώνει...

Τάσος Κανάτσης
Δάσκαλος Κόνιτσας

γν.) μελέτης / εν μηνι οκτώβρη 26 /... έτος 1763/ Ιεροδιάκονος – 1761»

Τελειώνουμε με μια σημείωση: Το πρωτοσέλιδο του παλαιτύπου «Παράδεισος» καθώς και το ίδιο το βιβλίο παρουσιάζουμε στο βιβλίο μας «Μια ιστορία για το βιβλίο», μυθιστόρημα, που αναφέρεται

στην ιστορία του βιβλίου και τις εκδόσεις Βενετίας και βραβεύτηκε στο διαγωνισμό παιδ. βιβλίων Γυν. Λογοτεχνικής Συντροφιάς 1985. Το μυθιστόρημα εκδίδεται από «εκδόσεις Βιβλιογραφία, Κ. Σπανός – Αθήνα.

Λαογραφικές ενθυμήσεις του χωριού μου

Η Λαϊκή πίστη και Λατρεία

Τ' ΑΡΣΑΛΙΑ ΣΤΗ ΖΕΡΜΑ (ΠΛΑΓΙΑ)
ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Ιωάννη Β. Τσάγκα

Γιορτή χριστιανική συνδεδεμένη με έθιμα της νεκρικής γιορτής των Ρωμαίων, τα ROSARIA ή ROSALIA, όπως το φανερώνει και η ονομασία. Σ' αυτά οι Ρωμαίοι στεφάνωναν τους τάφους των νεκρών με λουλούδια¹.

Στο χωριό μας, Πλαγιά της Κόνιτσας, η γιορτή των Αρσαλιών (τ' Αρσάλια) γιορτάζεται την Πεντηκοστή (= 50η ημέρα από του Πάσχα – επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος), τότε που βγαίνουν τα καρυόφυλλα. Σ' αυτά παίρνει μέρος, κάθε σπίτι με την τυρόπιττα που ετοιμάζει από βραδύς με μπόλικο ντόπιο βούτυρο και πρωί – πρωί την πηγαίνει η νοικοκυρά (συνήθως οι γιαγιάδες – γεροντότερες γυναίκες) στους οικογενειακούς τάφους, στο νεκροταφείο του χωριού, παλαιότερα δε στον Αϊ-Γιώργη. Εκεί ανάβουν κεριά, προσκυνάνε, αφήνουν τα καρυόφυλλα, που μαζεύουν από τις καρυδιές, μπροστά στην Ωραία Πύλη για να γονατίσει ο ιερέυς την κατάλληλη στιγμή, γι' αυτό λέγεται αλλού και Γονατιστή ή Γονοκλισιά και περιμένουν το τέλος της Θ. Λειτουργίας. Το εκκλησίασμα, μόλις τελειώσει η ακολουθεία κάθεται παρέες – παρέες γύρω στους τάφους, έχοντας πάνω από αυτούς τοποθετήσει τις τυρόπιττες. Αφού περάσει ο ιερέυς από κάθε τάφο και «ρίξει τρισάγιο» όπως λέγεται χαρακτηριστικά, αρχίζει το μοίρασμα και το φαγητό των τυροπιττών.

Η βαθύτερη σημασία του εθίμου αυτού είναι η πίστη πως τη Μεγάλη Πέμπτη έβγαιναν οι ψυχές στον απάνω κόσμο και τ' αρσάλια, αφού έτρωγαν έμπαιναν μέσα. Είναι η ίδια πίστη των Ρωμαίων και Αρχαίων Ελλήνων που πίστευαν πως οι ψυχές των νεκρών ορισμένες μέρες περιεφέροντο στον απάνω κόσμο και για να μην βλάπτουν τους ζωντανούς έπρεπε να εξιλεώ-

νονται με διάφορες προσφορές². Οι ζωντανοί θέλουν τις ψυχές στον απάνω κόσμο μαζί τους.

Η ιδέα πως την επομένη οι ψυχές πηγαίνουν στην φυλακή του Άδη, συγκινεί την λαϊκή ψυχή και η συγκίνησή της αυτή εκφράζεται με τα παρακάτω λόγια:

Ανάθεμα ποιός δούλευε τρία καλά Σαββάτα.

Της Κριατνής³, της Τυρινής⁴ και τ' μέρα τ' Αϊ Θεοδώρη⁵

Μεγάλη Πέμπτη νάρχεται που τρείς φορές το χρόνο

Τ' Αρσάλια να μην έρχονται καμμιά φορά τον χρόνο.

Αυτά τα τρία Σάββατα όλες οι νοικοκυράδες (γυναίκες αρχηγοί των εργασιών του σπιτιού) ετοιμάζουν από την προηγούμενη μέρα πρόσφορα, (Λειτουργιές ή προσφορές) βράζουν κόλλυβα (σιτάρι), κάνουν κεριά στο σπίτι που τα ονομάζουν «ψυχούρια», τα οποία με λίγο κρασί (= ανάμα) και λάδι (για τα καντήλια) τα πηγαίνουν στην Εκκλησία. Εκεί στο τέλος της Θ. Λειτουργίας ψάλλεται Τρισάγιο με επιμνημόσυνες ευχές από τον ιερέα και αναφέρονται τα ονόματα των κοιμηθέντων από το «ψυχοχάρτι». Τα κόλλυβα⁶ μοιράζονται στο προαύλιο της Εκκλησίας σ' όσους παρευρίσκονται και είναι χαρακτηριστικό το ότι αυτή η διαδικασία λένε πως γίνεται για τις ψυχές. Όποιος τρώει κόλλυβα εύχεται «Θεός συγχωρέσει».

1. Πρβλ. Γ.Α. ΜΕΓΑ, Ελ. εορταί και έθιμα της Λαϊκής Λατρείας Αθήναι 1957, σελ. 177.

2. Πρβλ. Γ.Α. ΜΕΓΑ, Ένθ, ανωτ. σελ. 208.

3. Το Σάββατο της παραμονής της Α' Κυριακής των Απόκρεω.

4. Το Σάββατο της παραμονής της Β' Κυριακής των Απόκρεω.

5. Το Σάββατο της Α' Κυριακής της Μεγάλης Σαρακοστής.

6. Τα κόλλυβα είναι βρασμένο σιτάρι με ζάχαρη, καρύδια, φρούτα, σταφίδες κλπ.

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Κάποια ερεθίσματα που μου δημιούργηθηκαν διαβάζοντας στο Νο (4) του περιοδικού Κόνιτσα 1985 τη μικρή έρευνα του Ι.Τ. γύρω από το αναγνωστικό κοινό της Βιβλιοθήκης, με προτρέπουν να δώσω κάποιες διευκρινήσεις για να κατατοπίσω, στο κατά δύναμη, τον αναγνώστη του περιοδικού.

Στην αρχή αισθάνομαι βαθύ ηθικό χρέος να συγχαρώ ολοκαρδίως τον ερευνητή για την εργασία που έκανε, γιατί αυτή, πρώτα – πρώτα, απαιτεί διάθεση, θέληση, μόχθο και ενθουσιασμό, στολίδια που κοσμούν έναν ρέκτη πνευματικό άνθρωπο, που στην εποχή μας δεν είναι εύκολο να τον βρείς. Τόσο η συνοχή, όσο και το δόκιμο λεκτικό το οποίο χρησιμοποιεί, δεν μπορούν, παρά να επισύρουν τον θαυμασμό μας προς τον ερευνητή, ο οποίος απάθερμό ενδιαφέρον προς την παιδεία και προς το πνευματικό ανέβασμά της, οδηγήθηκε να παρουσιάσει τους πίνακες των αναγνωστών.

Όμως, η πρόθεσή μας δεν είναι να εξάρουμε τις ικανότητες του ερευνητή, αλλά να παραθέσουμε μερικές σκέψεις και διευκρινίσεις από την πείρα μας των (27) ετών, που έχουμε στη Βιβλιοθήκη.

Κάποια μέρα του 1962, επισκέφθηκε τη Βιβλιοθήκη ένας Γεν. Δ/ντής του Υπουργείου Γεωργίας, ο οποίος, αφού είδε τους χώρους με τα βιβλία, με ερώτησε αν έρχονται αναγνώστες και ποιοί διαβάζουν βιβλία, γιατί μου είπε, στις βιβλιοθήκες των Αθηνών δεν πηγαίνουν πολλοί αναγνώστες. Τού απάντησα ότι σε μας, ανάλογα με τον πληθυσμό της Κόνιτσας, έρχονται αρκετοί, και τούτο, διότι εμείς ερχόμαστε σε άμεση επαφή με τους κ. εκπ/κούς, οι οποίοι αναθέτουν εργασίες στους μαθητές για να έρχονται έτσι στη Βιβλιοθήκη να μελετούν. Πάντως, αν δεν υπήρχε η συνεργασία μας με τους εκπ/κούς, ασφαλώς το αναγνωστικό κοινό μας θα ήταν μικρό.

Το 1963 είχα πάει για μια μικρή εκπαίδευση μιάς εβδομάδας στην Εθνική Βιβλιοθήκη Αθηνών. Έβλεπα καθημερινά τα ίδια πρόσωπα να διαβάζουν και εύλογα μου δημιουργήθηκε η απορία. Ερώτησα τους υπαλλήλους και έλαβα την πληροφορία ότι αυτοί έχουν ειδικές εργασίες, με σημειώματα καθηγητών. Η αναλογία, συνεπώς, εν συγκρίσει με τον πληθυσμό των Αθηνών δεν ήταν πάνω από 0,010/οο.

Είτε το θέλουμε είτε όχι, οι έλληνες επαναπαύονται στις δάφνες των προγόνων μας και «υπνώττουν υπό μανδραγόραν». Ενώ βλέπεις τον ξένον όπου και αν βρεθεί θα διαβάζει κάποιο βιβλίο. Δεν κομίζω δε Γλαύκα, αν πώ, ότι η Τηλεόραση και το εντυπο που μας κατακλύζουν στις μέρες μας, είναι μια αιτία σοβαρή και αυτά, που δεν μένει καιρός για διάβασμα.

Όσο για την αξία της Βιβλιοθήκης, θα αναφέρω ένα μικρό περιστατικό, το εξής:

Το 1965 επισκέφτηκε τη Βιβλιοθήκη ο Δ/ντής του ακτονολογικού του Κρατικού Νοσοκομείου Κορίνθου (κ. Μαυραγάνης) ο οποίος, αφού είδε τα βιβλία, μου έκαμε την ακόλουθη ερώτηση. Δεν ξέρω, λέει, γύρισα όλες τις βιβλιοθήκες στην Αθήνα. Ζητάω κάποιο βιβλίο, το οποίο δεν φαντάζομαι να υπάρχει εδώ. Ωστόσο θα σας κάνω την ερώτηση. Ναι λέω, μπορεί να υπάρξει έκπληξη. Θέλω το βιβλίο «Πριν ανθίσει η σούβλα» του Πενταγιώτη. Σε δυό μόνο λεπτά το είχε στο χέρι του. Σταυροκοπήθηκε ο άνθρωπος, δικαιολογημένα, γιατί δεν το περίμενε αυτό. Φαίνεται, πώς, κάποιος, από τους πρώτους δωρητές της Βιβλιοθήκης, είχε στείλει και το βιβλίο αυτό, το οποίο προφανώς, είχε κυκλοφορήσει σε μικρό αριθμό αντιτύπων και είχε εξανληθεί σύντομα.

Προσωπικά, πιστεύω, ότι οι δάσκαλοι και γονείς κάνουν καλά το χρέος τους προτρέποντας δηλ. τα παιδιά τους, τους μαθητές τους να αγαπούν το βιβλίο. Και όσο μεν τα παιδιά είναι μικρής ηλικίας, μέχρι και α' Γυμνασίου, έχει καλώς, υπακούουν και πειθαρχούν. Από κει και πέρα, για τα περισσότερα, αρχίζει το σύγχρονο ενδιαφέρον, και περί άλλων «μεριμνούν και τυρβάζουν»...

Ο γράφων, έχει μετέλθει πολλούς τρόπους και μεθόδους στη σταδιοδρομία του, να ελκύει τους μαθητές κυρίως, στην αγάπη του βιβλίου. Πριν ακόμη μπει στη ζωή μας η Τηλεόραση, η Βιβλιοθήκη είχε προμηθευτεί κινηματογραφική μηχανή προβολής "HOCUSIN" 16 M.M. ομιλούσα, με την οποία, πρόβαλλε ταινίες μικρού και μεγάλου μήκους με επιστημονικά, διαστημικά, κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα καθώς επίσης και ένα αυτόματο επιδιασκόπιο με SLIDES. Ήταν η εποχή, που περνούσαν καθημερινά από τη Βιβλιοθήκη (1960 - 1970) πάνω από 100 (εκατό) αναγνώστες, μεγάλοι και μικροί). Ήταν η εποχή που είχε περάσει ένα απόγευμα, μια Επιθεωρήτρια του Υπουργείου Προεδρίας και είχε δει όλη αυτή την κίνηση, μέχρι που συγκινήθηκε, και για μένα ήταν «μπράβο κ. Κολιό» για την Κόνιτσα, όμως είχα ανάψει το πράσινο φως, με αποτέλεσμα, να γίνει κεντρική η Βιβλιοθήκη μας, να πάρει δυό Βιβλιοαυτοκίνητα, να ιδρύσει (400) δανειστικά κέντρα, στην Ήπειρο, Κέρκυρα και Λευκάδα, και να συγκαταλλέγεται σήμερα, μεταξύ των πρώτων, στην Ελλάδα μας.

«Ο ΤΕΜΠΟΡΑ Ο ΜΟΡΕΣ» Αυτά πέρασαν. Όμως, η σημαία της δραστηριότητας δεν υποστέλλεται. Η Βιβλιοθήκη, συνεχίζει και τώρα, και πάντοτε, με τον ίδιο παλμό και το ίδιο ενδιαφέρον να αναπτύσσεται και να προοδεύει. Μια πτυχή της σημερινής πολιτιστικής προόδου είναι και η εξής: Ένας άγνωστος, ο Γενικός Δ/ντής των Σωληνουργείων Κορίνθου, ο κ. Αθανάσιος Μητρόπουλος, δώρισε στη Βιβλιοθήκη δύο (2) BINTEO με σύστημα BETTA και VHS και μια Τηλεόραση έγχρωμη GRUNDIG με τα οποία προγραμματίσαμε να προβάλλουμε Βιντεοκασσέτες ORIGINAL με έργα ποιότητας στους αναγνώστες μας, που θα τους φέρουμε έτσι κοντά στο βιβλίο.

Στο επόμενο γράμμα μας, θα παρουσιάσουμε τα σπουδαιότερα βιβλία μας και

τις προβλεπόμενες πολιτιστικές δραστηριότητες.

ΑΚΟΛΙΟΣ

ΕΠΙΔΡΟΜΕΣ ΣΛΑΒΩΝ ΚΑΙ ΣΛΑΒΙΚΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Νικ. Ρεμπέλης

"Ας έρθουμε τώρα στα τοπωνύμια.

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο πώς οί Σλάβοι έδιναν στο μέρος που παρέμεναν μιὰ όνομασία, που είχε σχέση με κάποιο χαρακτηριστικό γνώρισμα τής περιοχής αυτής. "Αλλοτε πάλι όνόμαζαν τούς τόπους από τὰ έπωνυμα τών φυλάρχων.

Είναι λοιπόν δύσκολο και πολλές φορές αδύνατο νά εξηγήσουμε πολλά σλαβικά τοπωνύμια, γιατί με την πάροδο του χρόνου και από στόμα σε στόμα άλλαξαν, αλλοιώθηκαν και έγιναν δυσκολερμήνευτα. Φυσικά, σε τέτοια τοπωνύμια θά σημειώσουμε τις έπιφυλάξεις μας.

Χαρακτηριστικές καταλήξεις σλαβικών τοπωνυμίων είναι : -ανη (Βούρμπιανη, Στράτσιανη), -ιστα (Μόλιστα, Βράνιστα), -οβο (Κεράσοβο, Τούρναβο), -ιτσα (Κόνιτσα, Γορίτσα) κλπ.

BOYPMPIANH : 'Ο STRADT-M·U·LLER (Ήπειρ. Χρον. τ. Θ., σελ. 160) παρατηρεί ότι τὰ σλαβικά τοπωνύμια εις -ανη δηλώνουν ανθρώπους που κατοικοῦν σε κάποιο μέρος, στο όποιο υπάρχει κάτι που φαίνεται στο πρώτο συνθετικό τής λέξεως. "Ετσι Βούρμπιανη δηλώνει τόπο με ίτιές κατοικήσιμο, διότι «VRBA» σημαίνει «SALCIO», ιτιά. "Επειδή τὸ VRBA ἦταν δυσκολοπρόφερτο, αναπτύχθηκε ένα «ε» και έγινε Βέρμπα - Βέρμπανη. "Ας σημειωθεί πώς οί γείτονες 'Αλβανοί αποκαλοῦν τὸ χωριὸ Β έ ρ

μπανη (Πρβλ. Γκαγιετι; 'Από ποῦ εἶσαι; — Γκα Βέρμπανη).

Πράγματι καὶ σήμερα ὑπάρχουν στὰ παρόχθια μέρη τῶν τεσσάρων χειμάρρων, ποὺ διασχίζουν τὸ χωριό, πολλές ἰτιές. Στὴ δυτ. Μακεδονία ὑπάρχουν 4 χωριά μὲ τὸ ὄνομα Βούρμπανη. Αὐτὰ γιὰ τὴ γενέτειρά μου.

ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗ: Ἡ ἐτυμολογία ἀπὸ τὸ «Πυρσὸς - Γιάννη» εἶναι νεώτερη ἐπινόηση γιὰ τὸν ἐξελληνισμό τοῦ σλαβικοῦ ὀνόματος.

Τὸ Σερβο - Ἰταλικὸ Λεξικὸ τοῦ Πάρτσικ γράφει (σελίς 631): PRISOJ, E = LIOGO APRICO, δηλ. τόπος εὐήλιος, PRISOJAN = APRICO, SOLATIO, δηλ. προσήλιο.

Ἐπίσης τὸ Σερβοελληνικὸ λεξικὸ τοῦ Παπαστεργίου (σ. 423) γράφει: PRISOJ, E (πρισόγιε) = προσήλιο. Οὐδεμία ἀμφιβολία λοιπὸν πὼς τὸ ὄνομα δηλώνει προσήλιο τόπο. Καὶ πράγματι τὸ χειμῶνα τὸ χιόνι λειώνει ἐκεῖ γρήγορα.

Τοποθεσία «στὰ Προσήλια» βρίσκεται δυτ. τοῦ χωριοῦ. Ἄς σημειωθεῖ τέλος πὼς σὲ παλιὰ ἔγγραφα, ποὺ δημοσίευσε ὁ Εὐρ. Σούρλας στὰ Ἡπειρ. Χρονικά, τὸ χωριὸ γράφεται «Πρισόγιανη», ὅπως καὶ σήμερα ἀκόμη πολλοὶ τὸ λένε. Πρβλ. Πρισογιανίτης, λιβάδια Πρισογιανίτ'κα κλπ.

ΜΠΛΙΖΓΙΑΝΗ (Λαγκάδα). Ἡ λέξη εἶναι σλαβικὴ καὶ σημειώνω ἀπὸ τὰ λεξικά : BLIZJE (μπλίζγιε) = δίδυμα καὶ ὡς ἐπίρρ. κοντά, BLIZINA (μπλιζίνα) = γειτνίαση, συγγένεια μεταξὺ δύο προσώπων BLIZNJA (μπλίζνγια) = γείτονας, BLIZNJAK = κοντινὸς συγγενής.

Δύο ἐκδοχὲς ὑπάρχουν, ἢ ὅτι τὸ χωριὸ ὀνομάστηκε ἔτσι ἐπειδὴ οἱ

γυναῖκες γεννοβολοῦσαν δίδυμα, ἢ λόγω κοντινῆς συγγένειας τῶν κατοίκων.

ΣΕΛΤΣΗ: (Ὁξυά), σλαβ. SELO = χωριό, SELANCE (σελάντσε) = χωριουδάκι. Πρβλ. Παλιοσέλι. Νὰ σημειωθεῖ πὼς σελιό, σελιά λέγονται τὰ χωράφια ποὺ εἶναι κοντὰ στὸ χωριό.

ΛΟΝΤΣΕΣ: σλαβ. LOZA = κλήμα, LOZJE = ἀμπελῶνες.

ΡΟΣΙΟΤΑΡ: (κορυφογραμμὴ στὸ δρόμο ἀπὸ Ἐφταχώρι πρὸς Πεντάλοφο (Ζουπάνι).

Τὸ πρῶτο συνθετικὸ τῆς λέξεως εἶναι τὸ ἰταλικὸ ROSSO, ἑλλην. ρόσιο, σλαβικὸ RUS, ποὺ σημαίνει κόκκινο, ξανθοκόκκινο. Ἀναζήτησα κατόπιν στὸ λεξικὸ τῆ λ. TAR ποὺ σημαίνει STRAME δηλ. χόρτο. Ἐπομένως Ροσιοτάρ = κοκκινοχόρτι. Καὶ πράγματι ἡ τριγωνικὴ κορυφογραμμὴ ἀριστερὰ ὅπως περνᾶμε τὸν αὐχένα πρὸς Πεντάλοφο ἔχει ἓνα ξανθοκόκκινο χρῶμα. Πρβλ. Ἄσπροχόρτι, βοσκοτόπος νοτίως τοῦ χωριοῦ Μπλιθούκι, γιὰ τὸ ἄσπρο χόρτο ποὺ φυτρώνει, Γαλαζιόχωμα, Κοκκινόπετρα κ.λ.

ΖΟΥΠΑΝΙ: (Πεντάλοφος), σλαβ. ZUPAN (οὐσιαστ.) = ἀρχηγός, ZUPAN (ἐπίθετο) = TERRA APRICA, δηλ. προσήλιο. Τὸ Ζουπάνι λοιπὸν πῆρε τὸ ὄνομα ἢ γιὰτὶ ἦταν ἔδρα ζουπάνου (φύλαρχου) ἢ ἐπειδὴ ἦταν προσήλιο.

(Συνεχίζεται)

Το μεγαλύτερο και πολύτιμο δώρο στη ζωή μου, ήταν εφέτος το ταξίδι μου στην Ελλάδα.

Πολλές φορές αναρωτήθηκα πού ν' απευθύνω ένα γράμμα, μια έκθεση, με τις εντυπώσεις μου απ' το αξέχαστο αυτό ταξίδι, ν' ακουστεί η χαρά και η συγκίνηση η αγάπη μου προς την Ελλάδα και το μεγάλο της λαό.

Τυχαία ήρθε στα χέρια μου ένα περιοδικό «Κόνιτσα» και αποφάσισα να το απευθύνω προς αυτό.

Διαβάζοντάς το ένιωσα μεγάλη χαρά και συγκίνηση. Ύστερα από τριανταδύο χρόνια ξενητείας, γύρισα στο χωριό μου, στο αξέχαστο μικρό αυτό χωριό, που άφησα στην παιδική μου ηλικία στο 1948, καθώς η τότε επικρατούσα κατάσταση μάς ανάγκασε να εγκαταλείψουμε το χωριό, τους γονείς, αδέρφια και συγγενείς.

Αν όμως και πολλά χρόνια μακριά, δεν πάσαμε ποτέ να το σκεφτόμαστε.

Τα χιλιόμετρα που μας χωρίζουν είναι πολλά, η αγάπη μας όμως για το χωριό για την πατρίδα και τον αγωνιστή λαό της είναι αφάνταστα μεγάλη.

Από το 1948 την 1η Απριλίου που άφησα το χωριό, η πρώτη ευκαιρία που μου δόθηκε να πατήσω Ελληνικό χώμα, ήταν το 1980 τον Αύγουστο.

Έφυγα μικρό παιδί και γύρισα παντρεμένη με δύο μεγάλα παιδιά. Δύο παιδιά που φρόντισα να μη ξεχάσουν ποτέ τον τόπο που ζούσαν οι παππούδες και που γεννήθηκαν οι γονείς τους και να γνωρίζουν τις θυσίες του ελληνικού λαού και πιο πολύ της δοξασμένης Ηλείου... Πώς βρήκα το χωριό! που περικυκλώνεται από το ένα μέρος με το δεύτερο βουνό της Ελλάδας το Σμόλικα κι από την άλλη με την Βασιλίτσα κι άλλα μικρότερα γραφικά λοφάκια, που είναι ένα πραγματικό θαύμα.

Μόλις αντικρύσαμε το χωριό με τα φωτάκια (που στη μνήμη μας είχαμε μόνο το δαδί) μια τρεμούλα μας έπιασε.

Η καρδιά μας άρχισε τώρα να χτυπάει πιο δυνατά από τη συγκίνηση και τη χαρά που νιώσαμε.

Ποτέ δεν μπορούσαμε να φαντασθούμε πως ύστερα από 32 χρόνια ξενητείας, θα πατούσαμε ελληνικό χώμα, θα βρίσκαμε τα παιδικά μας λημέρια, εκεί που είδαμε για πρώτη φορά το φώς, εκεί που παίζαμε και κάναμε κούκλες με δεντρόφυλλα.

Μέσω Κονίτσης πήγαμε στο χωριό. Ήταν η ώρα 11 τη νύχτα κι έρριχνε μια ψιλή βροχούλα.

Από Κόνιτσα - Δίστρατο κάναμε τρεις ώρες ταξίδι, ενώ σύμφωνα με τα χιλιόμετρα, το δρομολόγιο είναι για μια ώρα περίπου.

Για το χωριό όμως, είναι ένα πολύ μεγάλο πράγμα που έγινε δρόμος για αμάξια, γιατί μόνο τους κατσικόδρομους θυμόμαστε. Τέλος φτάσαμε στο πατρικό μας.

Τ' όνειρο μου πραγματοποιήθηκε... Μα μπαίνοντας στο σπίτι μας, μας φάνηκε άδειο.

Δεν βρήκα τους γονείς μου που πάντα λαχταρούσα και λάτρευα πολύ.

Η συγκίνησή μας απερίγραπτη.

Στην καρδιά μας μια πληγή αγιάτρευτη.

Οι γονείς μου έφυγαν για πάντα, πριν καλά να μας γνωρίσουν. Μας περίμενε όμως με μεγάλη χαρά ο αδερφός μας και η νύφη μας, που μέχρι τελευταία στιγμή βρέθηκαν κοντά στους πολυβασανισμένους γονείς

Δεν θα τους ξεχάσω ποτέ. Με τις καλές τους και χρήσιμες συμβουλές, που ήταν αυτές για μένα και το τελευταίο τους αντίο.

Στο χωριό μας είχαμε την τύχη να παραβρεθούμε στη γιορτή του Δεκαπενταύγουστου. Ήταν τόσο καλά οργανωμένη με μουσική του τόπου μας, χορούς, μεζέδες, ποτά κλπ.

Αξίζει κάθε έπαινος στο Σύλλογο Διστράτου Αθήνας, την Κοινότητα Διστράτου και σε όλους αυτούς μικρούς και μεγάλους που δούλεψαν ακούραστα να οργα-

νώσουν αυτό το ωραίο πανηγύρι για να ευχαριστήσουν όλους τους χωριανούς και τους παρευρισκόμενους, για να περάσουν ευχάριστα τις γιορτές, να ξεχάσουν για μερικές ώρες τα προβλήματα που τους απασχολούν.

Μεγάλη εντύπωση μου έκανε το ότι μερικοί χωριανοί από καλή πρόθεση, έδωσαν ένα κομμάτι γης από το κτήμα τους για ν' ανοίξει ο δρόμος και να περνούν άνετα τ' αυτοκίνητα και να κινείται ο κόσμος ευκολότερα.

Με χαρά είδα, πως οι νέοι του χωριού, δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον, για καλύτερη και πολιτιστική ζωή, για να λάμψει και στη γη μας γαλήνη, να ζουν οι κάτοικοι μια πολύ καλύτερη ζωή απ' ό,τι έζησαν οι γονείς και οι παππούδες.

Το καλό παράδειγμα άρχισε και πρέπει να συνεχιστεί να μην αναγκαστεί η νεολαία να εγκαταλείπει το πατρικό της, γιατί όλες οι προϋποθέσεις υπάρχουν: να γίνουν έργα, να βρεθεί στον τόπο δουλειά για τους νέους, η δύναμη του χωριού υπάρχει: οι φυσικές ομορφιές, τα γύρω βουνά, το ποτάμι, που μπορούν να αξιοποιηθούν. Για όλα αυτά όμως χρειάζεται και η βοήθεια της Νομαρχίας και πίο πάνω της Κυβέρνησης, που έχω την εντύπωση ότι θα δοθεί. Ιδιαίτερα για το μεγάλο έργο που άρχισε να γίνεται στη Βασιλίτσα (το χιονοδρομικό) και

Υπάρχει ένα πρόσθετο επιχείρημα· η υπογεννητικότητα. Ο λόγος είναι σοβαρός και δεν μπορούμε να τον παραβλέψουμε. Ούτε ο αντίλογος ότι: «Και τι θα γίνει; Θα γεννάμε εμείς, θα γεννάει ο αντίπαλος, για να ανεβάσουμε στο βωμό της θυσίας περισσότερους, όπως στο Ιράν – Ιράκ;» σκέψη που κύρια κινείται σε συναισθηματικό και ηθικό επίπεδο, μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητικός.

Κατ' αρχήν η νομιμοποίηση των αμβλώσεων δε σημαίνει υποχρεωτικά και μείωση του πληθυσμού. Σημαίνει όμως σίγουρα καλύτερη γνώση της έκτασης του προβλήματος, απαλλαγή από το βραχνά της παρανομίας περιορισμό της εκμετάλ-

ο δρόμος Γρεβενά – Δίστρατο που δεν είναι μόνο τοπικό πρόβλημα, αλλά κάτι πολύτιμο για όλο το χώρο γιατί θα πολλαπλασιάζεται ο αριθμός των τουριστών.

Ένα κομμάτι του ελληνικού λαού και ιδιαίτερα της Ηπειρου, είμαστε κι εμείς που αναγκαστικά ζούμε ακόμα μακριά, που όμως δεν πάσαμε να παλεύουμε και δεν θα ξεχάσουμε ποτέ τις θυσίες του ελληνικού λαού και της περιοχής μας που πάλεψε και παλεύει για ένα καλύτερο μέλλον.

Εύχομαι από το βάθος της καρδιάς μου, υγεία, χαρά και εκφράζω τις ευχαριστίες μου στην Κοινότητα Διστράτου, στον πρόεδρο του χωριού και τα μέλη του Συλλόγου Διστράτου Αθήνας, και σ' όλους αυτούς, που με τη συμμετοχή τους και έστω μια μικρή ενίσχυση, συμβάλλουν σ' αυτό το καθήκον όχι μόνο με τα λόγια αλλά και στην πράξη, για να πραγματοποιηθούν όσα χρειάζονται για το αυριανό καλύτερο μέλλον

Εύχομαι στα μέλη της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού «Κόνιτσα» υγεία, χαρά και ευτυχία.

Με εκτίμηση και πατριωτική αγάπη σας χαιρετώ

Αλεξάνδρα Σ. Γώγου – Χριστοδούλου
Βουδαπέστη 20.III.86

λευσης και το σπουδαιότερο εξασφάλιση σωστής ιατρικής αντιμετώπισης.

Από έρευνες έχει διαπιστωθεί ότι σε χώρες όπου οι αμβλώσεις νομιμοποιήθηκαν σημειώθηκε αύξηση του πληθυσμού, αφού περιορίστηκαν οι στειρώσεις.

Έχουμε την εντύπωση – τη βεβαιότητα – ότι η νομιμοποίηση, συνδυασμένη με σωστή ενημέρωση και προγραμματισμό σε ατομικό και εθνικό επίπεδο, θα οδηγήσει τελικά στη μείωση των αμβλώσεων.

Αυτό θα είναι και η καλύτερη απάντηση σ' όσους καλόπιστα ή υποκριτικά «διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους» για το κακό που θα φέρει η νομιμοποίηση.

Οι γυναίκες της Λυκόρραχης

Με αφορμή την επίσκεψη του Συλλόγου Γυναικών Κόνιτσας στο Κεφαλοχώρι στις 23 του Μάρτη, μας δόθηκε η εκκαιρία να γνωρίσουμε από κοντά το έργο του Γυναικείου Συνεταιρισμού Κεφαλοχωρίου και να συνομιλήσουμε με τις συνεταίρους.

Τα τελευταία δύο χρόνια ήταν γνωστή η προσπάθεια και η θέλησή τους να βγουν στην παραγωγή και να στήσουν ένα χειροτεχνικό συνεταιρισμό. Αφού κατάφεραν να υπερπηδήσουν τα εμπόδια και τις δυσκολίες που προϋποθέτει ένα τέτοιο εγχείρημα σε ένα χωριό με μικρές προοπτικές ανάπτυξης, λειτουργούν τώρα από το Φλεβάρη του 1986, που εγκρίθηκε το καταστατικό τους, ως αστικός Γυναικείος Συνεταιρισμός.

Όπως μας είπαν οι ίδιες συνειδητοποίησαν την ανάγκη της εργασίας πέρα από το σπίτι, όταν έπιασαν δουλειά το 1981 στην κατασκευή έργου για τη διευθέτηση των χειμάρρων του χωριού. «Η δουλειά όσο κι αν είναι σκληρή» μας είπε η κ. Ντίνα Φασούλη, «σε κάνει να νιώθεις ότι προσφέρεις και ως άνθρωπος αισθάνεσαι καλύτερα. Ικανοποιείσαι, ο άλλος σε βλέπει διαφορετικά και όλα αυτά πέρα από τη συμβολή στον οικογενειακό προϋπολογισμό που είναι σημαντική».

Η ένταξη του χωριού στα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα, που προέβλεπαν επιδοτούμενα σεμινάρια, έδωσε την ώθηση για το ξεκίνημα. Ο ΕΟΜΜΕΧ στάθηκε συμπαραστάτης στην όλη προσπάθεια, προσφέροντας υλική και ηθική βοήθεια. Παραχώρησε αργαλειούς, μηχανές, ανέλαβε τα έξοδα λειτουργίας ενός εργαστηρίου, φρόντισε για την ειδίκευση των γυναικών, προμήθευσε τα υλικά.

Αφού ξεπέρασαν το στάδιο της εκμάθησης, σήμερα οι γυναίκες μπορούν να κατασκευάζουν κούκλες, υφαντά κάθε είδους (κιλίμια παραδοσιακά, υφάσματα, ζακέτες, μπλούζες κλπ.) Αυτές τις μέρες πήραν την πρώτη τους παραγγελία: 1000 κούκλες για τα free shops των αεροδρομίων.

Τον Απρίλη παρουσίασαν τη δουλειά

τους στο εκθετήριο του ΕΟΜΜΕΧ στην Αθήνα. Όσο κι αν γεμίζουν με αισιοδοξία τις γυναίκες οι επιτυχίες αυτές, φάνηκε καθαρά ότι υπάρχει ο προβληματισμός για την πιο πέρα πορεία του συνεταιρισμού και την υπερπήδηση των δυσκολιών που είναι πολλές. Όπως είπε η Πρόεδρος κ. Χρυσούλα Φασούλη, όλες οι γυναίκες – μέλη του συνεταιρισμού είναι παντρεμένες, οι πιο πολλές έχουν μικρά παιδιά και η έλλειψη παιδικού σταθμού στο χωριό δημιουργεί πολλά προβλήματα. Έγιναν βέβαια οι απαραίτητες προσπάθειες και το Κεφαλοχώρι παίρνει σειρά προτεραιότητας. Άλλο πρόβλημα είναι η προμήθεια πρώτων υλών από πηγές και η διάθεση των προϊόντων (marketing). Ο τουρισμός που θα μπορούσε να βοηθήσει είναι ανύπαρκτος στο χωριό και στη γύρω περιοχή. Είναι αποφασισμένες όμως να βρουν αγορές δειγματίζοντας οι ίδιες τα προϊόντα τους. Παράλληλα είναι επιφορτισμένες και με τις δουλειές των αγροτικών σπιτιών (ζώα, κήποι).

Το ενθαρρυντικό για κείνες είναι ότι η όλη προσπάθεια αντιμετωπίστηκε χωρίς προκαταλήψεις και δυσπιστία από τους άνδρες. «Οι άνδρες μάς στήριξαν και μας βοηθούν ακόμη και στις δουλειές του σπιτιού. Σε μας η ισοτιμία προχώρησε στην πράξη, είπε μια φίλη. Συγκινητική είναι και η προσφορά των ηλικιωμένων γυναικών, που επιφορτισμένες με τη φροντίδα των παιδιών, προσπαθούν να δώσουν την ευκαιρία στις νέες να εργαστούν.

Εμείς σαν μέλη γυναικείου συλλόγου, συγκινηθήκαμε ιδιαίτερα διαπιστώνοντας το βαθμό συνειδητοποίησης και γνώσης προβλημάτων τους ως γυναικών και ως ανθρώπων. Ξεπερνώντας το δόλωμα του φασόν (δουλειά με το κομμάτι στο σπίτι), πιστεύουν ότι η δουλειά στο εργαστήριο, ανοίγει προοπτικές για συστηματική εργασία, κάνει τη γυναίκα περισσότερο διεκδικητική, μαχητική, ανταγωνιστική και ανοίγει τους ορίζοντές της. Στόχος τους ακόμη η ενασχόλησή τους με ευρύτερα θέματα κοινωνικά, πολιτιστικά και η συνεργασία με γυναικείες οργανώσεις και άλλους φορείς.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ

α) Βελτίωση και αποπεράτωση του ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ.

Σχετικά με το θέμα ο συνεργάτης μας Σωτ. Φασούλης μας πληροφορεί ότι ένα έργο, που άρχισε το 1980 με δανεισμό 1.000.000 δρχ. από το Υπ. Εσωτερικών για την κατασκευή κοινοτικού καταστήματος και που το 1984 συγχωνεύτηκε σε ενιαίο έργο δηλ. κατασκευή πολιτιστικού κέντρου με αίθουσες λειτουργίας παιδικού σταθμού, ιατρείου κλπ. και χρηματοδοτήθηκε από το ειδικό πρόγραμμα της ΕΟΚ «ΠΙΛΟΤΟΣ» με το ποσό των 10.000.000, παραμένει επικίνδυνα ημιτελές και απαιτεί συμπληρωματική πίστωση 3.000.000 περίπου.

Γράφει: «Έτσι φτάσαμε σήμερα ένα έργο, για το οποίο ξοδεύτηκαν 12.000.000 δρχ. και άρχισε να εκτελείται εδώ και 5-6 χρόνια, όχι μόνο να χρησιμοποιηθεί δεν είναι δυνατόν..., αλλά κινδυνεύει να καταστραφεί επειδή υπολείπονται να γίνουν σοβαρές εργασίες (κατασκευή στέγης!), μαρμαροστρώσεις, κιγκλιδώματα κλπ.»

Με τέτοιες σοβαρές ελλείψεις τα ερωτηματικά που μπαίνουν είναι πολλά και καίρια. Απευθυνόμαστε όχι τόσο στον κατασκευαστή (επ. Σαράτση), αλλά στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας (ΤΥΔΚ), που ο ρόλος της ασφαλώς, δεν είναι η απλή υποβολή αίτησης για συμπληρωματική πίστωση. ζ

β) Ίδρυση Συνεταιρισμού

Ο Σωτ. Φασούλης, πάλι, μας γράφει: «Στην Κοινότητά μας ιδρύθηκε «ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ» που αποτελείται από 15 νέες γυναίκες του χωριού.

Στη δημιουργία συνέβαλε το ειδικό πρόγραμμα της ΕΟΚ «ΠΙΛΟΤΟΣ» και ο ΕΟΜΜΕΧ.

Σκοπός του συνεταιρισμού είναι η υφαντική, η κουκλοποιία κλπ.

... Το πρώτο Δ/κό Συμβούλιο αποτε-

λείται από τις κυρίες: 1) ΧΡΥΣΑ ΦΑΣΟΥΛΗ (πρόεδρος) 2) ΑΛΕΚΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (αντιπρόεδρος) 3) ΝΤΙΝΑ ΦΑΣΟΥΛΗ (Γεν. Γραμματέα) 4) ΒΟΥΛΑ ΝΟΥΤΣΟΥ (Ταμία) και 5) ΞΙΡΗΝΗ ΣΔΟΥΚΟΥ (μέλος).

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

«ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ»

28-4-1915

Ο Δημήτριος Παπάς φύλαξ του παρά την γέφυραν Αώου σταθμού εισαγομένων προϊόντων αντικατεστάθη υπό του Σπυρίδωνος Κ. Βεκιάρη.

16-5-1915

Η υποβληθείσα παραίτησις του δημοτικού Συμβούλου Λάμπρου Λαμπρίδου δεν εγένετο δεκτή υπό του Δημοτικού Συμβουλίου και απερρίφθη ως αδικαιολόγητος.

20-5-1915

Από 15ης τρέχοντος εγένετο η έναρξις της λειτουργίας των ιαματικών θειούχων Λουτρών Καβασίων, υπό την διεύθυνσι των Νταμάν Ρεσμή, Γεωργίου Κήτα και Βασ. Κοσμά.

23-5-1915

Δι' εγγράφου του προς τον Δήμον Κονίτισης ο Διοικητικός Επίτροπος Κων/νος Στασινόπουλος συνιστά όπως, επωφελούμενοι της παρουσίας του μηχανικού Αρτινοπούλου εις Κόνιτσαν, την σύνταξιν σχεδίου και προϋπολογισμού δια την επισκευήν: Α' του εις κακήν κατάστασιν ευρισκομένου υδραγωγείου, Β' των αναγκαιοτέρων οδών της πόλεως και Γ' της διευθετήσεως της κοίτης του χειμάρου Τοπόλιτσα.

23-5-1915

Κατά τας βουλευτικές εκλογάς της 31-5-1915, εις το εκλογικόν τμήμα Κονίτισης θα ψηφίσωσι και οι ψηφοφόροι των χωρίων: Κουτσούφλιανης, Μάζιου, Σανοβού, Οστανίτσας, Διπαλίτσας, Μποντσικού, Μελισσόπετρας, Γορίτσας και Λιτοναβίστης.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΩΝ

Σε ατμόσφαιρα εγκαρδιότητας και ομοψυχίας, αλλά και με εξαιρετικό αποκριατικό κέφι, έγινε το Σάββατο 8 Μαρτίου στην Ηγουμενίτσα, στο κέντρο «ΠΡΑΣΙΑ» Μαυρουδίου, ο χορός των εις Ηγουμενίτσαν εγκατεστημένων Κονιτσιωτών.

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος η πολυπληθής παροικία των Κονιτσιωτών έδωσε το παρόν στην πρόσκληση εκλεκτών νέων της παροικίας, που είχαν την πρωτοβουλία της οργανώσεως του αποκριατικού γλεντιού με τα Κονιτσιώτικα παραδοσιακά λαϊκά όργανα με την αυτούσια μουσική λαϊκή απόδοσή τους, που προκαλούσαν συγκίνηση και έφεραν τον καθένα νοερώς κοντά στο χωριό του, στις αναμνήσεις του και τα βιώματά του.

Το κέφι επικράτησε έντονο και συνεχίστηκε αδιάπτωτο μέχρι τις 4 το πρωί, και δεν ήταν δυνατό να γίνει αλλοιώτικα, αφού το άνοιγμα του χορού έγινε κατ' απαίτηση των παρισταμένων γλεντζέδων από το γεροντότερο, που δεν ήταν άλλος από τον υποφαινόμενο με το τραγούδι «να 'ταν τα νιάτα δυό φορές».....

Σουξέ της βραδιάς ο Σωτήρης Κούπης που έπαιξε θαυμάσια το ρόλο του Χάσκαρη με το βρασμένο αυγό κρεμασμένο στον πιτόξυλο, αντί της γνωστής ρόκας, (έθιμο αποκριατικό στα χωριά της Κόνιτσας), να αιωρείται στα ανοιχτά στόματα των συν-

δαιτημόνων, που προσπαθούσαν ένας – ένας με τη σειρά τους να το χάσουν.

Η επιτυχία του χορού επιβεβαιώνει τη θέληση και την απόφαση των Κονιτσιωτών να διατηρήσουν τα τοικά τους έθιμα και τις παραδόσεις και ότι εις το μέλλον θα συνεχισθεί η αυτή εγκαρδιότητα και ομοψυχία μεταξύ των, προς το συμφέρον όλων, όσων αποτελούν την εκλεκτή παροικία Κονιτσιωτών στην Ηγουμενίτσα.

Είναι πλέον σαφές, ότι επ' ουδενί λόγω οι Κονιτσιώτες θα ήθελαν να συνεχίσουν αποτελώντες στο μέλλον μονάδες, ένας – ένας ξεμοναχιασμένος στο φιλόξενο τόπο της Θεσπρωτίας σαν ξένοι που είναι, και θεωρούν ότι η γνωριμία και η περαιτέρω σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των, θα αποβεί ωφέλιμη για το σύνολο.

Με την ευκαιρία αυτή σημειώνουμε ότι τα περισσότερα άτομα που εγκαταστάθηκαν στην Ηγουμενίτσα από την Επαρχία Κονίτσης προέρχονται από τα χωριά Πυρσόγιαννη, Πληκάτι, Αμάραντο, Γοργοπόταμο κατά σειρά αριθμού ατόμων και μεμονωμένα άτομα από άλλα χωριά της επαρχίας.

Η παρουσία στο χορό του συνόλου σχεδόν των Κονιτσιωτών της πόλεώς μας για τρίτη φορά, ενθαρρύνει τους οργανωτές του για την απόφασή τους να συσταθεί Σύλλογος των εκ της Επαρχίας Κονίτσης καταγομένων, δι' ο και τους αξίζουν συγχαρητήρια.

I. Μαυρομάτης

25 – 5 – 1915

Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου Κονίτσης τυγχάνει ο Θ. Π. Θεοδωρακέας και επιθεωρητής Δημοτικών Σχολείων ο Χ. Διδυμόπουλος.

11 – 6 – 1915

Υπό της Δημαρχίας διετέθησαν 100 δραχμαί δι' έκτακτον αμοιβήν ιατρού προς επίσκεψιν απόρων ασθενών. Επίσης διετέθησαν άλλαι 100 δια επισκευήν και διανομισμόν του δημοτικού ωρολογίου.

Γραμματεὺς της Δημαρχίας είναι ο Α-

λέξανδρος Χ. Οικονομίδης, επόπτης εισαγομένων εμπορευμάτων ο Βασίλειος Χ. Παπαϊωαννίδης και εισπράκτωρ του φόρου εισαγομένων προϊόντων εις τον σταθμόν Πλατανίων ο Μενέλαος Γ. Παπακώστα.

19 – 6 – 1915

Επερατώθη η διαδικασία της απαλλοτριώσεως των εκτάσεων επί των οποίων θα ανεγερθή η Αναγνωστοπούλειος Σχολή και διαδικαστικής αποφάσεως καθορίστηκαν αι αποζημιώσεις των πρώην ιδιοκτητών.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

- Στη συνεδρίαση της 3/3/86 εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός ύψους δαπάνης 66.107.024.

- Στη συνεδρίαση της 26/3/86 εγκρίθηκε:
 - α) Η ένταξη του γηπέδου, ιδιοκτησίας της Α.Ε. ΚΟΝΙΤΣΑ – ΛΑΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ», στο σχέδιο πόλεως της Κόνιτσας κατ' εξαίρεση λόγω του κατεπείγοντος, αφού υπάρχει κοινωνική ωφέλεια.

- β) Η ενοικίαση δικαιώματος σφαγής ζώων για το 1986 – 87. Πλειοδότησε ο κ. Ηλίας Χούσιος με το ποσό των 350.000 δραχμών.

- γ) Η ίδρυση μονίμου καταφυγίου θηραμάτων στην προτεινόμενη από το Δασαρχείο «ΧΑΡΑΔΡΑ ΑΩΟΥ» (κατά πλειοψηφία).

- δ) Απαγόρευση ανοιξιάτικου κυνηγιού τρυγониών στο λεκανοπέδιο Κόνιτσας.

- Στη συνεδρίαση της 11/4/1986 εγκρίθηκε η οικονομική ενίσχυση της ποδοσφαιρικής ομάδας «ΠΙΝΔΟΣ» με το ποσό των 100.000 δρχ. και αποφασίστηκε (ύστερα από έγγραφο του εξωραϊστικού Συλλόγου) ο συντονισμός των ενεργειών για την εξεύρεση χρημάτων με σκοπό την εκτέλεση εργασιών συντήρησης και ανάδειξης της γέφυρας Αώου.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (Ειδήσεις, σχόλια, κρίσεις)

- Την Κυριακή 2 – 3 – 86, από τον αγροτικό γιατρό κ. Παναγ. Τούλα έγινε ομιλία στην αίθουσα του Εξωρ. Συλλόγου, με θέμα «Διατροφή – μητρικός θηλασμός». Την ομιλία παρακολούθησαν αρκετές γυναίκες κι επακολούθησε ενδιαφέρουσα συζήτηση.

- Στις 5 – 3 έγινε ομιλία στο Γυμνάσιο από τον αναπληρωτή καθηγητή της φιλοσοφίας (πανεπιστημίου Ιωαννίνων), κ. Παναγ. Νούτσο, με θέμα. «Το πρόβλημα της σύγκρουσης των γεννεών».

- Στις 7 – 3 πραγματοποιήθηκε στη Λέσχη αξ/κών του 583 τ.π. χορός με μεγάλη επιτυχία.

Για πρώτη φορά έγινε χορός στη Λέσχη με τόσο μεγάλη συμμετοχή στρατιωτικών και πολιτών υπαλλήλων, εμπόρων, επαγγελματιών αγροτών κ.α. Πιστεύουμε ότι τέτοιες εκδηλώσεις θα συνεχιστούν και στο μέλλον.

- Στις 12 – 3 για τους μεγάλους και στις 13 – 3, για τους μαθητές, προβλήθηκε από τη Μητρόπολη στην πνευματική Στέγη το πατριωτικό έργο «Παύλος Μελάς». Προλόγισε και στη συνέχεια επεξήγησε το έργο η φιλόλογος του Γυμνασίου δίδα Επιχ. Μιχαηλίδου.

- Στο Πολιτιστικό Κέντρο Κάτω Κόνιτσας το απόγευμα της 12 Μαρτίου, επαναλήφθηκε από το γιατρό Παναγ. Τούλα η ομιλία «Διατροφή – μητρικός θηλασμός».

- Στο παραπάνω Πολιτ. Κέντρο, με πρωτοβουλία του Συλλόγου γυναικών, συγκεντρώθηκαν αρκετές γυναίκες της Κ. Κόνιτσας και πέρασαν μερικές ώρες τραγουδώντας και χορεύοντας (14 – 3).

- Με την ευκαιρία της ημέρας της γυναίκας ο Σύλλογος γυναικών, πραγματοποίησε (9 – 3) εκδήλωση στο Κ. Νεότητας. Μετά από μικρή εισήγηση της προέδρου κ. Ε. Παπαμιχαήλ, μίλησε η κ. Ντίνη αναπτύσσοντας το θέμα. «Η γυναίκα στην Αντίσταση και η μετέπειτα πορεία της».

- Οι Απόκριες γιορτάστηκαν κι εφέτος με χορούς σε πολλά χωριά της επαρχίας μας και μέσα στην Κόνιτσα.

Την παραμονή ο Σύλλογος Καρναβαλιού περιέφερε στην αγορά μια μεγάλη ομάδα Καρναβαλιστών με το πατροπαράδοτο νούμερο της αρκούδας και τους οργανοπαίχτες που έπαιζαν τοπικά τραγούδια. Έτσι δόθηκε ο αποκριάτικος τόνος θυμίζοντας κάτι από τα παλιά στην πόλη.

Την Κυριακή της Αποκριάς έφτασε στην Κεντρική πλατεία το τσούρμο των μασκαρεμένων χορεύοντας με τοπικά όργανα.

Αν και φτωχότερο από πέρυσι, το φετινό καρναβάλι, έδωσε γιορταστικό χρώμα στον τόπο και με τα διάφορα νούμερά του (κυρίως τους γύφτους και την αρκούδα με

τον αρκουδιάρη) διασκέδασαν μικρούς και μεγάλους. Συγχαίρουμε, λοιπόν τους καρναβαλιστές για όσα μπόρεσαν και πρόσφεραν κι εφέτος στην Κόνιτσα.

- Δεν παρέλειψαν να κάψουν και τον έλατο στην πάνω Κόνιτσα, όπως γίνονταν από παλιά.

- Την Καθαροδευτέρα αρκετός κόσμος κυκλοφόρησε στα χωριά, στα κέντρα και στην εξοχή.

- Στις 18 – 3 ο χειμώνας θύμισε την παρουσία του με ένα ξαφνικό χιόνι που έλιωσε γρήγορα.

- Όπως κάθε χρόνο, γιορτάστηκε κι εφέτος η 25η Μαρτίου 1821.

Την παραμονή έγιναν γιορταστικές εκδηλώσεις σ' όλα τα σχολεία.

Την 25, μετά τη Θ. Λειτουργία στο Ναό του Αγ. Κοσμά έγινε η καθιερωμένη δοξολογία στο μνημείο της πλατείας με κατάθεση στεφανιών από όλους τους φορείς. Επακολούθησε η παρέλαση της μαθ. Νεολαίας και τμημάτων στρατού. Μετά την παλέλαση, πολύς κόσμος πήγε στη δεξίωση του Δήμου.

Το απόγευμα έγινε στην Πνευμ. Στέγη από τα Κατηχ. Σχολεία η συνηθισμένη γιορτή με σκέτς «Νεομάρτυρες της Τουρκοκρατίας», ποιήματα, τραγούδια κλπ.

- Αντί πανηγυρικού και σε συνδυασμό με τις ομιλίες του Ελεύθερου Ανοιχτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.), μίλησε στις 6.30 μμ. σε αίθουσα του Γυμνασίου, ο καθηγητής της Φιλοσοφ. Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Ζαχαρίας Τσιρπανλής, με θέμα: «Η ελληνική Επανάσταση και η πολιτική των ευρωπαϊκών Δυνάμεων».

Ο ομιλητής, βασιζόμενος σε ιστορικά στοιχεία, φώτισε με μια εμπεριστατωμένη ανάλυση τις πτυχές των δραστηριοτήτων των τότε μεγάλων δυνάμεων.

Κατέδειξε την παρασκηνιακή δράση και των ανταγωνισμό τους να επωφεληθούν από την παρακμή του οθωμανικού κράτους (Ανατολικό ζήτημα) και επεσήμανε τις πολιτικοστρατιωτικές συγκυρίες της εποχής εκείνης που ευνόησαν την ελληνική Επανάσταση.

- Στις 2 Απρίλη επισκέφτηκε την Κόνιτσα ο Νομάρχης κ. Μπρακατσούλας και στην αίθουσα του Δημαρχείου συναντήθηκε με εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης και άλλους πολίτες, εξετάζοντας διάφορα θέματα που απασχολούν τους κατοίκους της περιοχής.

- Την Κυριακή 6 – 4 δεκαμελής ομάδα του Ορειβ. Συλλόγου Κόνιτσας έκανε ανάβαση, από την πλευρά της Χρυσής, στο χιονισμένο «Σούφλιακα» (δίπλα στις Αρρένες του Γράμμου). Λόγω καλοκαιρίας η ομάδα είχε μια ευχάριστη πορεία. Ευχάριστη ήταν και η συνάντηση με ... τα ίχνη της αρκούδας. Ευτυχώς μόνο με τα ίχνη...

Φαίνεται πως στα βουνά μας υπάρχουν ακόμα απ' αυτά τα θηριά. Λίγα αλλά υπάρχουν. Ας χαίρονται λοιπόν οι φυσιολάτρες και οικολόγοι.

- Στις 12/4 με πρωτοβουλία του Συλλόγου Γυναικών Κόνιτσας, ο ερασιτεχνικός Όμιλος Καραγκιόζη Άρτας έδωσε παράσταση στη Μαθητική Εστία Κόνιτσας. Την παράσταση παρακολούθησαν πολλά παιδιά και αρκετοί μεγάλοι.

- Στις 16/4, στα πλαίσια λειτουργίας του Ελεύθερου Ανοιχτού Πανεπιστημίου, μίλησε ο ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Σωτήρης Δάκαρης με θέμα: «Ομηρικά έπη – Ήπειρος – Μύθος και Ιστορία».

Το λόγο ζωντάνεψε ακόμη περισσότερο η προβολή σταθερών διαφανειών (Slides):

- Στις 17 – 2 – 86 το Νομαρχ. Συμβούλιο αποδέχθηκε πρόταση του Εθν. Πρόνοιας για μεταφορά των Κ. Κέντρων (Σπίτια παιδιού) από την Καστάνακη και Καλόβρυση όπου ο μαθητικός πληθυσμός είναι ανύπαρκτος, στο Δίστρατο και Χρυσοβίτσα, αντίστοιχα.

- Ο χώρος τέχνης «Εύμαρος» παρουσιάζει από τις 22 Απριλίου – 17 Μαΐου '86, ατομική έκθεση ζωγραφικής της Σύλβιας Σαρρόπουλου. Η έκθεση θα είναι ανοιχτή τις καθημερινές 10 – 13 και 18 – 21 και το Σάββατο 10 – 13.

- Ο Σύλλογος Φουρκιωτών Ιωαννίνων, εκδίδει εφημερίδα με τίτλο «Η Φωνή της Φούρκας». Η ετήσια συνδρομή είναι 500 δρχ. Το νέο συμβούλιο του Συλλόγου αποτελείται από τους εξής: Γεώργιος Σαρμανιώτης, πρόεδρος. Νίκος Α. Στραγκίκας, αντιπρόεδρος. Κώστας Α. Αναστασίου, γεν. γραμματέας. Άννα Κ. Ντόκου ταμίας και η Ζωίτσα Καραγιάννη, μέλος.

- 147.930 δρχ. απέδωσε στην Κόνιτσα ο έρρανος για τον καρκίνο.

- Στις εκλογές του Συλλόγου Γυναικών που έγιναν την 20 Απρίλη, εκλέχθηκαν:

Μαρία Παπακώστα, Πρόεδρος

Μήλα Ζδράβου, Αντιπρόεδρος

Νίνα Μουρεχίδου, Γραμματέας

Γεωργία Γκούντα, Ταμίας

Λίτσα Κούγια, μέλος

- Τα γραφεία και το τεχνικό προσωπικό του ΟΤΕ εγκαταστάθηκαν στο νεόχτιστο και ιδιόκτητο κτίριό του, δίπλα από το επίσης νεόχτιστο Δημαρχείο της Κόνιτσας.

- Στις 17-4 πυρκαϊά εκδηλώθηκε στο δάσος Πηγής με αποτέλεσμα να καούν γύρω στα 200 στρεμ. πευκοδάσους. Το ότι η φωτιά ξεκίνησε από πολλά και διαφορετικά σημεία, αποδεικνύει πως πρόκειται για εμπρησμό.

- Ο Σύλλογος Γυναικών Κόνιτσας, στην προσπάθειά του να έρθει σε επαφή με τις γυναίκες και τον κόσμο γενικότερα της Επαρχίας, επισκέφτηκε το Κεφαλοχώρι και πραγματοποίησε εκδήλωση με θέμα: «Η γυναίκα στην Εθνική Αντίσταση και η συνέχεια του αγώνα της». Η βασική εισήγηση πλαισιώθηκε με κείμενα και μαρτυρίες γυναικών - ηρωίδων της Εθνικής Αντίστασης.

- Σεμινάριο με θέματα: επιδοτήσεις, χρηματοδοτήσεις αγροτικού, κτηνοτροφικού τομέα και βιοτεχνίας, προστασία περιβάλλοντος, συνεταιρισμοί, κοινοτικές επιχειρήσεις, δυνατότητας ανάπτυξης της περιοχής, Αγροτική, κτηνοτροφική παραγωγή (εξειδικευμένα για κάθε περιοχή, βελτίωση παραγωγικότητας, λίπανση κλπ.), έγιναν το Μάρτη και Απρίλη σε πολλά χωριά του Νομού Ιωαννίνων.

Οργανώθηκαν από την Λαϊκή Επιμόρφωση σε συνεργασία με: την «Ηπειρος» Α.Ε., την ΑΤΕ, την Υ.Π.Α.Η., τον ΕΟΜ-ΜΕΧ, την Ένωση Γ.Σ.Ι, τη Δ/νση Γεωργίας (Τμήμα εδαφολογίας), τη Δ/νση προγραμματισμού - Δ/νση Πολεοδομίας (Τμήμα περιβάλλοντος).

Στην Κόνιτσα οι εκπρόσωποι των πύ πάνω φορέων ήρθαν την Κυριακή 6-4-86. Παρόλο που τα θέματα ήταν ουσιαστικά, η συμμετοχή ήταν πολύ μικρή. Αισθητή η απουσία εκπροσώπων του Δήμου Κόνιτσας. Τελικά έγινε μια συζήτηση ενδιαφέρουσα πάνω στα θέματα που αφορούν την Εταιρεία Λαϊκής βάσης Κόνιτσας, τον κάμπο - επισημάνθηκε η ανάγκη εδαφολογικής μελέτης, το συνεταιρισμό της Κοινότητας Νέων και την προσπάθεια δημιουργίας συνεταιρισμού για την εκμετάλλευση αδρανών υλικών, από νέους της Πηγής.

Γεννήσεις: Ο Γιάννης και η Ελένη Τσάγκα από την Πλαγιά, απόχτησαν στην Αθήνα την 9/3/86 κοριτσάκι.

- Κοριτσάκι απόχτησαν και η Αμαλία Κ. Κύρκου, σύζυγος Γιάννη Μπακογιάννη, στις 20-3.

- Ο Λάμπρος και η Ελένη Δάφλη απόχτησαν αγοράκι στις 2-4.

- Το δεύτερο αγόρι απόχτησαν στα Γιάννινα, ο Σπύρος και η Ευγενία Πορφυρίου στις 9-1-86.

Αρραβώνες:

Αρραβωνιάστηκαν: Στις 15-3, ο Μάκης Γαϊτανίδης και η Μαρία Σταύρου, στην Κόνιτσα.

- Την 23-3 ο Βασ. Ε. Κιτσάτης και η Εμη Α. Πηγαδά, στα Γιάννινα.

Γάμοι

Την 1-3 στο Ναό του Αγ. Νικολάου παντρεύτηκαν: Ο Σπύρος Κ. Σκορδάς και η Αγνή Χ. Γαϊτανίδη.

- Στις 2-3, ο Γιάννης Σκούπρας και η Ευαγγελία Δήμου από τη Λάρισα, στην εκκλησία του Αγ. Κων/νου.

- Στις 8 - 3 ο Χρήστος Κορέτσης και η Μαρία Αλιμπέρτη από τη Νάξο, στην Αθήνα.
- Στις 15 - 3 έγιναν οι γάμοι του Θεοφ. Λώλου και της Ντίνας Κίκερη. Μετά τη στέψη στη Μητρόπολη, ακολούθησε φαγοπότι και γλέντι στο Κέντρο «Πλατανάκια»!

Θάνατοι:

Πέθανε στις 2 - 3 η Σουσάνα Ζαχαράκη 84 χρόνων.

- Στις 9 - 3 ο Βασίλειος Σπανός 83 χρόνων, στην Πηγή.
- Στις 24 - 3, ο Κώστας Κίτσιος 88 χρόνων
- Στις 31 - 3 η Σουσάνα Β. Τσιατσιά 90 χρόνων.
- Στην Κόνιτσα πέθανε (11 - 4) η 84 χρόνων Ουρανία Καραφέρη από το Ελεύθερο.
- Στις 21 Γενάρη πέθανε στην Αθήνα ο κήρυκας Στρατσιάνης από την Εξοχή Κόνιτσας και στις 12 Φλεβάρη ο Κώστας Αναστασιάδης, δάσκαλος, επίσης πό την Εξοχή.

Τους νεκρούς συνόδεψαν ως την τελευταία τους κατοικία και αποχαιρέτησαν πολλοί συγγενείς, φίλοι και χωριανοί.

Το Συμβούλιο του συλλόγου Εξοχωτών - Τραπεζιωτών, που ζουν στην Αθήνα, συμμετέχοντας στο βαρύ πένθος, εκφράζει εκ μέρους όλων των μελών του συλλόγου τα θερμά συλληπητήρια στις οικογένειές τους.

• Προσφορά

Στη μνήμη των αγαπημένων τού νεκρών:

1. Σταυρινής Ηλ. Σπανού 2. Ευδοξίας, αδελφής και 3. Βασίλη αδελφού, ο Γιάννης Η. Σπανός προσφέρει στον προοδευτικό Σύλλογο ΠΗΓΗΣ το ποσό των 5.000 δρχ.

- Στη Λαγκάδα έγινε την 16 - 4 η κηδεία του Γιώργου Κ. Μπλιθικιώτη, που πέθανε στη Μελβούρνη στις 26 Μαρτίου.

Πέθαναν: Ο Παπαγιώτης Δερδέκης 78 χρόνων στις 23 - 4.

Στις 24 - 4, ο Νίκος Τσιγκούλης 56 χρόνων.

DR ΚΩΣΤΑΣ Β. ΝΟΥΤΣΗΣ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Τ. ΙΑΤΡΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ «ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΥΓΓΡΟΥ»

ΕΠΙΜΕΛ. ΝΟΣΟΚ. «ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ»

ΙΑΤΡΕΙΟ : ΣΟΛΩΝΟΣ 66

(ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ)

ΤΗΛ. 3602.966 (106 80)

ΔΕΧΕΤΑΙ : ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 5 - 8 Μ.Μ.

ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΟΙΚΙΑ : ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ 10

ΑΝΘ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ

ΤΗΛ. 9701.285

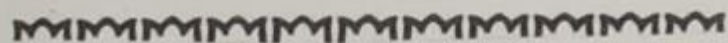
Στην αίθουσα διαλέξεων του χώρου τέχνης "Εύμαρος" οργανώνεται για την Πέμπτη 15 Μαΐου 1986 Διάλεξη τού πυρηνικού χημικού Δημήτρη Κρέμου, με θέμα "Πυρηνικού αντιδραστήρες και πυρηνική μόλυνση".

ΛΑΒΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

παντώνης Δημήτριος, Αθήνα	500	Κατσίνας Κων/νος, Δροσοπηγή	500
έκος Μιχαήλ, Αθήνα	500	Ζούνης Χρήστος, Θεοτόκος	500
χαροπούλου Ευλαμπία, Αθήνα	500	Κωσταντινίδης Λάζος, Α. Παρασκευή	500
θυμβού Πέτρος, Αθήνα	500	Κωντοδήμος Δήμος, Α. Παρασκευή	500
παδημητρίου Χρήστος, Αθήνα	500	Ζαχαρία Πανωραία, Μπουραζάνι	500
παϊωάννου Δημήτριος, Αθήνα	500	Σταύρου Μηνάς, Ηλιδόραχη	500
ύκας Περικλής, Αθήνα	500	Γιδκας Γεώργιος, Λάρισα	500
σιακούλη Αφροδίτη, Αθήνα	500	Ιωάννου Σταύρος, Κατούνα	500
παχρήστου Μαρούλα, Αθήνα	500	Κιτσάτης Χαράλαμπος, Κόνιτσα	500
εργίου Δημήτριος, Αθήνα	500	Μάτσιας Βασίλης, Κόνιτσα	500
εργίου Κων/νος, Αθήνα	500	Κούγιας Χρήστος, Κόνιτσα	500
ανός Θωμάς, Αθήνα	500	Ζδράβος Χαρίσης, Κόνιτσα	500
παδημητρίου Βασίλης, Αθήνα	500	Λούδας Παύλος, Κόνιτσα	500
νδεδσμος Πυρσογιαννιτών Αττικής	500	Ώσιτσιμίδης Αναστάσιος, Κόνιτσα	500
φάλας Πασχάλης, Θεσ/νίκη	500	Σύλλογος Δασκάλων Κόνιτσας	500
παχρήστου Χρήστος, Θεσ/νίκη	500	Παπαμιχαήλ Ελένη, Κόνιτσα	500
παχρήστου Στέργιος, Θεσ/νίκη	500	Παπαμιχαήλ Παναγιώτης, Κόνιτσα	500
λάνης Σπανός, Αγ. Παρασκευή	500	Βαδάσης Παύλος, Κόνιτσα	500

ΑΝΟΡΘΩΣΗ:

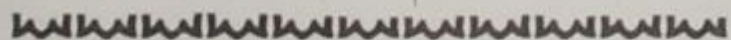
Η οικ. ενίσχυση του κ. Λαμπρίδη Απ. είναι 5.000 δρχ. και όχι 500 όπως από λάθος γράφτηκε στο αριθ. 2 τεύχος.
 Ο κ. Δήμου Βαγγέλης ενίσχυσε το περιοδικό με το ποσό των 50 δολαρίων Αυστραλίας και όχι 20 όπως γράφτηκε στο αριθ. 3 τεύχος.

ΣΠΥΡΟΣ Β. ΦΙΛΙΟΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ' ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
& ΣΥΜΒΟΥΛΙΩ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΑΙΟΛΟΥ 100 32 17 739
 (ΧΑΥΤΕΙΑ) ΤΗΛ. 32 17 555
 4ος ΟΡΟΦΟΣ ΓΡΑΦ. 406 32 50 444
 ΑΘΗΝΑΙ ΟΙΚΙΑΣ: 76 40 207

Νίκη Σ. Γκουντουβά
 Δικηγόρος
 Γραφείον: Σταδίου 48
 8ος όροφος - Αθήναι
 Τηλ. 3210.807

ΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΔΙΝΝ ΓΑΚΚΟΥΛΗ
 ΤΕΚΤΟΝΑ ΜΗΧ/ΚΟΥ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΥ

ΔΙΤΣΑ τηλ 22330
 κτίριο ειρηνοδικείου

«ΚΟΝΙΤΣΑ»
 Ε.Π.Ε.
 ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
 ΔΟΜΙΚΩΝ
 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
 ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΤΟΖΕΣ - ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΤΣΑΠΕΣ
 ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ - GRADAR - ΟΔΟΣΤΡΩΤΗΡΕΣ
 ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
 ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚ/ΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

ΣΩΤ. ΛΩΤΟΣ & Β. ΧΑΤΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
 ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ 10 • ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ
 ΤΗΛ. 51.38.315

Επιμέλεια εξωφύλλου: Γιάννη Σακκούλη